

Sektörel Göstergeler ve Gelişmeler

Ocak 2025

JCR Avrasya Derecelendirme
Ekonomik Arařtırmalar

İÇİNDEKİLER

<u>2. Metal Sanayi</u>	<u>10</u>			<u>1. Enerji</u>	<u>3</u>
<u>4. Gıda</u>	<u>24</u>			<u>3. Otomotiv</u>	<u>16</u>
<u>6. İnşaat</u>	<u>44</u>			<u>5. Tekstil</u>	<u>34</u>
				<u>7. Turizm</u>	<u>51</u>

Enerji

Elektrik üretimi 2024 yılında geçen yıla göre 3.9% arttı.

2024 yılının Aralık ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına göre **7.0%** oranında artış ile **28.92 TWh** elektrik üreten Türkiye, yılın on iki ayında toplam **321.22 TWh** üretim gerçekleştirmiş oldu. Ocak-Aralık döneminde yenilenebilir kaynaklardan üretilen elektrik **13.1%** artış gösterirken fosil kaynaklardan üretilen elektrik **2.0%** azaldı. 2023 yılı Aralık ayı sonunda 106.35 TW seviyesinde olan Türkiye'nin toplam kurulu gücü, 2024 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla **115.38 TW** seviyesine ulaştı.

2024 yılı Aralık ayında önceki yılın aynı ayına göre

Elektrik Üretimi

7.0% arttı

28.92 TWh

Yenilebilir Kaynaklardan Elektrik Üretimi

15.6% azaldı

9.96 TWh

Türkiye'nin Kurulu Gücü 2024 Aralık ayında

115,382 MW

oldu

Yenilenebilir Kurulu Güç 2024 Aralık ayında

68,568 MW

oldu

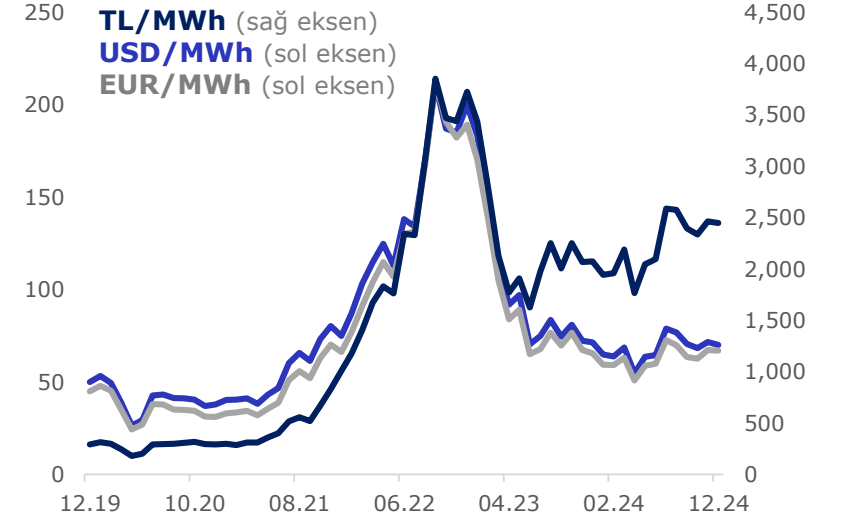
Aylık ortalama PTF

Önceki Ay | Aralık 2024

2,463

2,446

Aylık PTF

ENERJİ | Elektrik | Üretim

2024 yılında elektrik üretiminin **57.7%**'si fosil kaynaklardan, **42.3%**'ü yenilenebilir kaynaklardan gerçekleşti. Geçtiğimiz yılın aynı döneminde bu oran yenilenebilir kaynaklarda **38.8%** iken fosil kaynaklarda **61.2%**'di. Ocak-Aralık döneminde yerli elektrik üretimi **76.7%** olurken ithal elektrik üretimi **23.3%** oldu.

Kaynak bazında elektrik üretimine bakıldığında ise 2024 yılında elektrik üretiminden en büyük payı **38.0%** ile kömür alırken ikinci sırada **23.2%** payla hidro geldi. Rüzgardan üretilen elektriğin payı ise **11.4%** oldu.

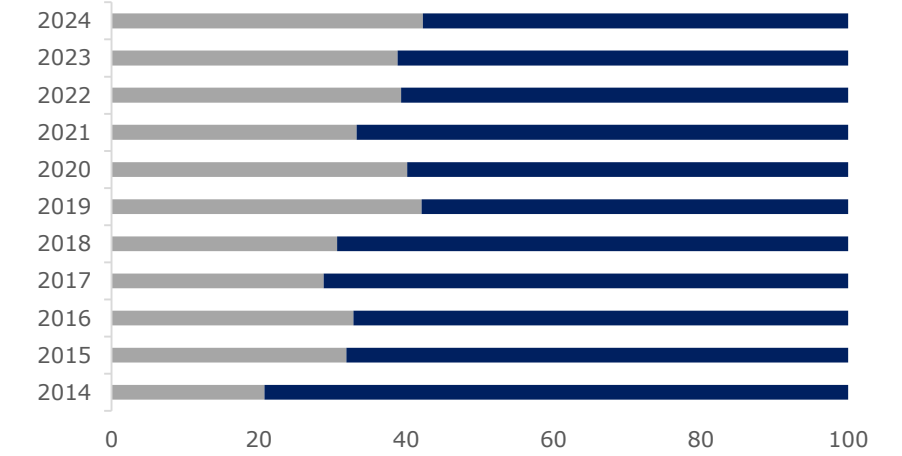
Geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla Ocak-Aralık döneminde rüzgardan üretilen elektrik miktarı **8.1%**, güneş enerjisiyle üretilen elektrik miktarı ise **35.8%** oranında arttı.

Türkiye Elektrik Üretimi (TWh)

Dönem	Yenilenebilir	Fosil ve Diğer	Toplam
2014	51.55	196.48	248.03
2015	82.60	176.15	258.74
2016	88.65	181.26	269.91
2017	83.71	206.83	290.54
2018	89.43	202.43	291.86
2019	122.34	168.13	290.47
2020	116.82	174.10	290.93
2021	104.75	209.93	314.68
2022	122.41	188.88	311.29
2023	120.14	189.17	309.31
2024	135.84	185.38	321.22

Kaynaklara Göre Elektrik Üretimi (%)

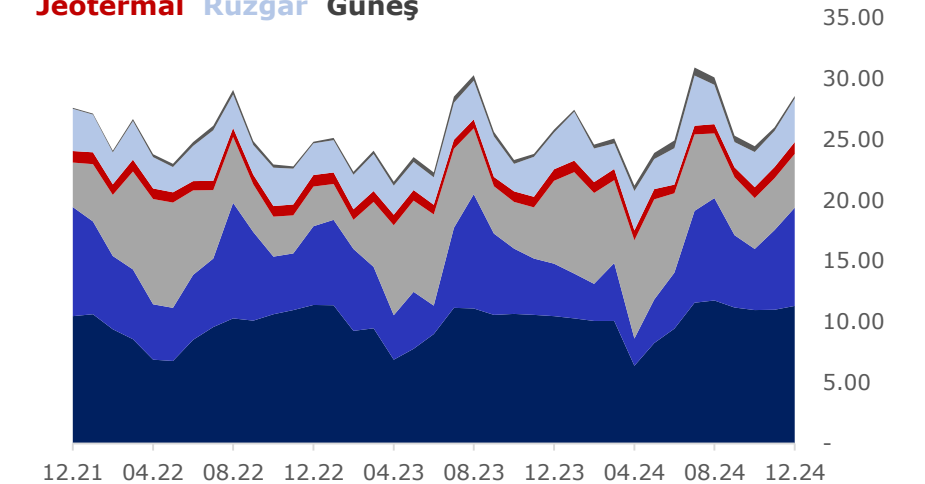
Yenilenebilir Kaynaklar
Fosil Kaynaklar ve Diğer

*2024 verileri 10 aylık toplam rakamdır.

Kaynaklara Göre Elektrik Üretimi (TWh)

Kömür Doğalgaz Hidroelektrik
Jeotermal Rüzgar Güneş

Kaynak: EPİAŞ, JCR-ER

ENERJİ | Elektrik | Tüketim

Elektrik tüketimi 2024 yılının Aralık ayında aylık bazda **9.1%** oranında artarken, yıllık bazda ise **7.8%** artarak **29,988 GWh** olarak gerçekleşti. Ocak-Aralık döneminde ise geçtiğimiz yıla göre **5.7%** artış görüldü.

Böylelikle 2024 yılında toplam;

- **321.22 TWh üretim**
- **342.91 TWh tüketim**

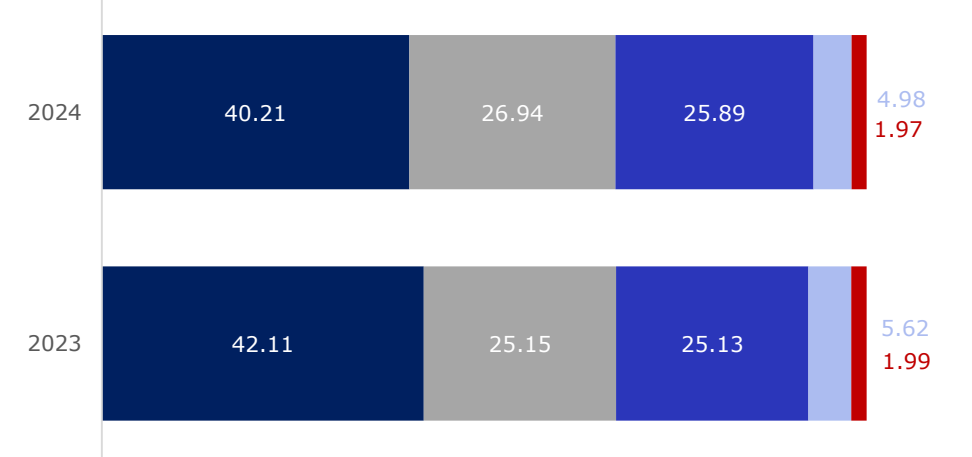
gerçekleşti.

Aylık Enerji Tüketimi (GWh)

Yıl	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2016	23,731	21,153	22,161	21,302	21,900	23,051	24,370	26,269	21,233	21,850	22,683	25,161
2017	25,103	22,452	23,586	21,953	22,854	22,304	27,776	27,522	23,808	23,162	23,861	25,594
2018	25,929	22,844	24,145	22,786	23,195	23,005	28,266	26,668	24,212	22,667	23,336	25,148
2019	25,369	22,630	23,794	22,611	23,587	23,035	28,003	26,422	24,126	22,890	23,085	25,518
2020	26,174	24,225	23,740	19,131	19,642	22,526	27,241	27,356	26,225	24,029	24,405	26,325
2021	26,895	24,194	27,605	25,618	24,779	26,438	30,243	32,128	27,328	26,109	26,536	28,922
2022	28,323	25,441	28,257	25,729	25,189	27,088	28,612	31,475	27,187	25,111	24,743	26,653
2023	27,317	24,181	26,192	23,746	26,032	24,840	31,412	33,108	28,255	25,753	25,680	27,808
2024	28,922	26,499	27,559	24,060	27,089	28,503	34,106	33,802	28,097	26,795	27,492	29,988

Tüketim Payları (Ocak-Ekim, %)

- Sanayi
- Mesken
- Kamu ve Özel Hizmetler Sektörü ile Diğer
- Tarımsal Faaliyetler
- Aydınlatma

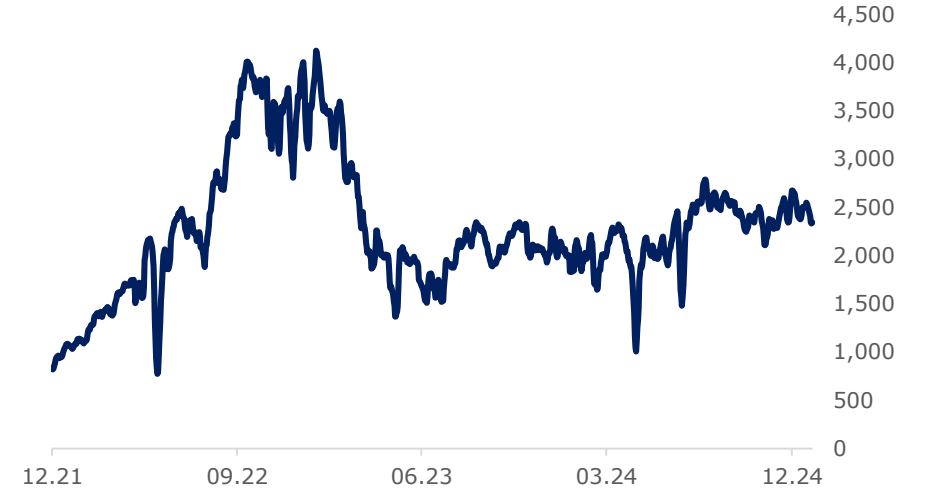

2024 yılı PTF ortalaması 2,233 TL/MWh olarak gerçekleşti.

Aralık ayında PTF bir önceki aya göre **0.7%** oranında azalırken, bir önceki yılın aynı ayına göre ise **17.9%** arttı. Aralık ayı içerisinde günlük ortalama PTF 1,908-2,712 TL/MWh aralığında gerçekleşti. Aralık ayı günlük PTF ortalaması **2,446 TL/MWh** oldu. Saatlik veriler incelendiğinde, Aralık ayında PTF toplam **105 saat** belirlenmiş azami fiyat limiti olan 3,000 TL/MWh seviyesinden gerçekleşti.

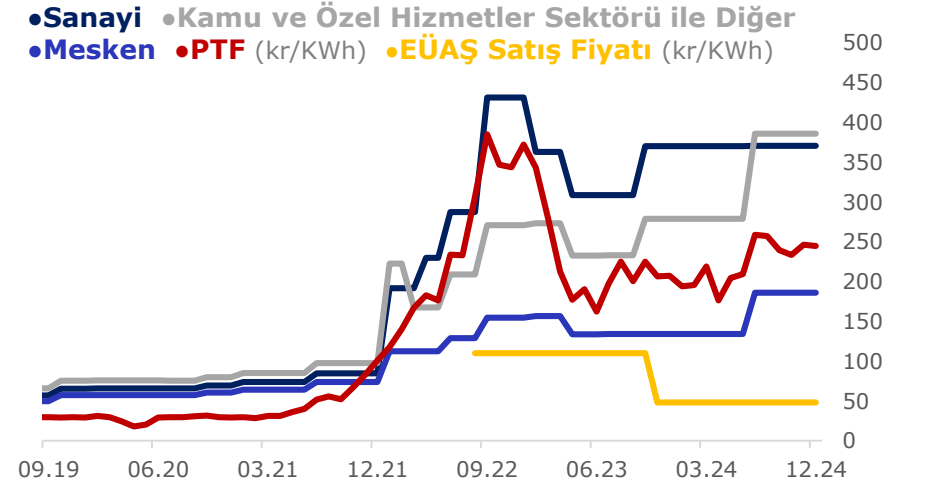
Dolar bazında incelendiğinde ise PTF ortalaması Kasım ayında 71.7 USD/MWh olarak gerçekleşirken Aralık ayında ortalama **70.1 USD/MWh**'e geriledi. Bir önceki yılın aynı dönemine göre PTF'nin dolar bazında **1.9%** aşağıda olduğu görüldü.

PTF (7 Günlük Ortalama, TL/MWh)

Tüketici Türü Bazında Tarife Fiyatları

(kr/kWh, Düşük Gerilim, Tek Terimli)

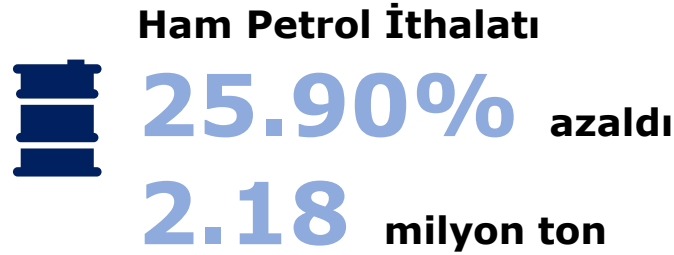
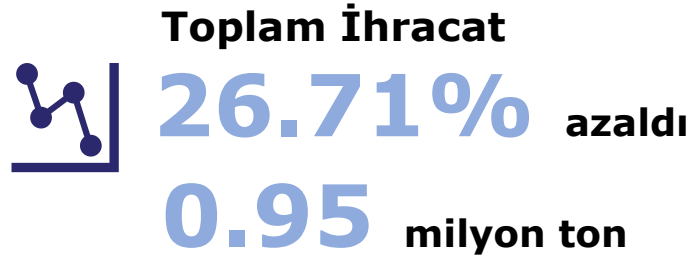
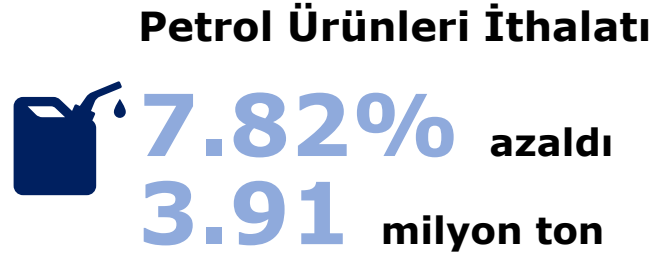
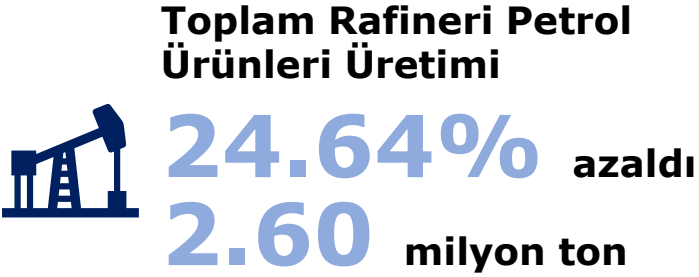

ENERJİ | Petrol

2024 yılının 10 aylık periyodunda yurt içinde toplam petrol ürünleri satışları geçtiğimiz yıla göre 3.1% artarak **27.21 milyon ton** oldu. Motorin türleri ithalatı geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre 7.9% artarak **11.50 milyon ton** olarak gerçekleşti.

Türkiye petrol ürünlerinde 2024 yılı Ocak-Ekim döneminde toplam **29.95 milyon ton** üretim gerçekleştirirken toplam ham petrol ithalatı **24.95 milyon ton** oldu.

2024 yılı Ekim ayında önceki yılın aynı ayına göre

Aylık Ortalama Bayi Satış Fiyatı - Aralık 2024	
Yakıt Tipi	Fiyat
Kurşunsuz Benzin 95 Oktan (lt)	42.82746
Motorin (lt)	43.68661
Kalorifer Yakıtı (Kükürt Oranı %0.1'i geçen ancak %1'i geçmeyenler, kg)	31.04196
Fuel Oil (Kükürt Oranı %0.1'i geçen ancak %1'i geçmeyenler, kg)	28.25355
Yüksek Kükürlü Fuel Oil (Kükürt oranı %1'i geçenler, kg)	23.21184
Gazyağı (lt)	36.14361

Brent Petrol (USD)

ENERJİ | Doğal Gaz

2024 yılının Ocak-Ekim döneminde Türkiye'nin toplam doğal gaz ithalatı geçtiğimiz senenin aynı dönemine kıyasla 2.4% azalarak **39.02 milyar Sm³**, tüketimi ise 0.5% azalarak **41.11 milyar Sm³** olarak gerçekleşti. Buna karşılık aynı dönemde **1.79 milyar Sm³** üretim gerçekleşti. Türkiye geneli LNG ağırlıklı ortalama satış fiyatı ise Kasım ayında **18.15 TL/m³** oldu.

2024 yılı Ekim ayında önceki yılın aynı ayına göre

LNG İthalatı

Boru Gazı İthalatı

30.25% azaldı
366 milyon Sm³

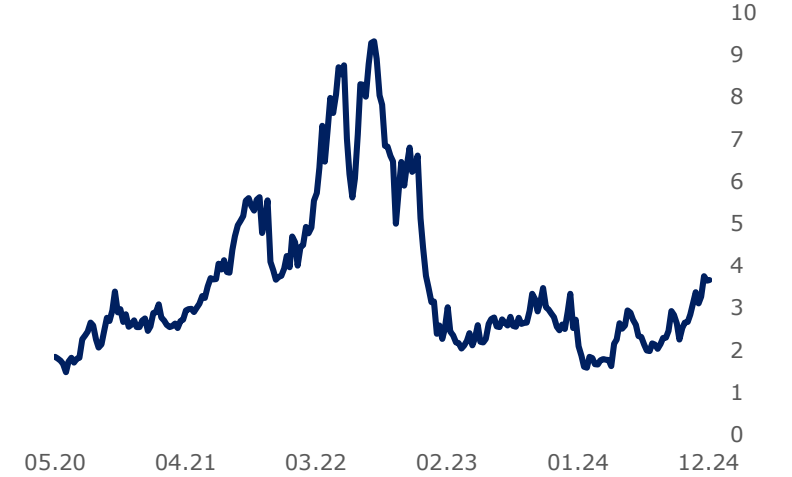
26.57% arttı
3,586 milyon Sm³

Stoklar

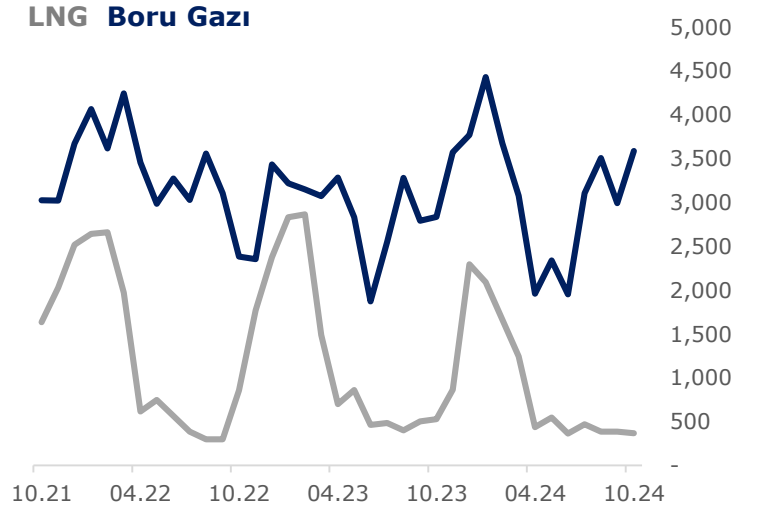

4.13% azaldı
5,163 milyon Sm³

Doğal Gaz Fiyatları (USD/0000 MMBTU)

Türkiye İthalat (milyon Sm³)

Metal Sanayii

METAL | Üretim

Türk çelik sektöründe yönü Çin'deki gelişmeler tayin ediyor.

2024 yılının Ekim ayında Türkiye'nin ham çelik üretimi, geçen yılın aynı ayına göre 0.7% oranında artışla **3.0 milyon ton** olurken 10 aylık toplam ham çelik üretimi 12.4% artışla **30.9 milyon ton** seviyesinde gerçekleşti. Yılın ilk 10 ayında çelik ürünleri ihracatı, miktar bazında yıllık 30.7% oranında artışla **11.2 milyon ton** olurken, değer bazında 18.7% artışla **8.2 milyar USD** oldu. Ocak-Ekim döneminde ithalat, yıllık bazda, miktar yönünden 7.2% azalışla **13.7 milyon ton**, değer yönünden ise 15.6% azalışla **10.7 milyar USD** olarak gerçekleşti.

Ton bazında
Ham çelik üretimi
Ekim ayında
0.7%
arttı.

Nihai çelik ürün
ihracatı
Ekim ayında
39.8%
arttı.

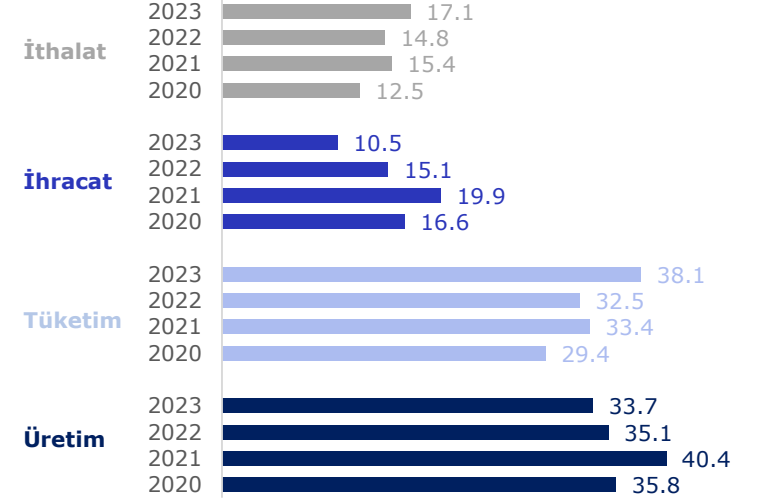

Ana Metal Sanayi
Üretim Endeksi
Ekim ayında
3.1%
arttı.

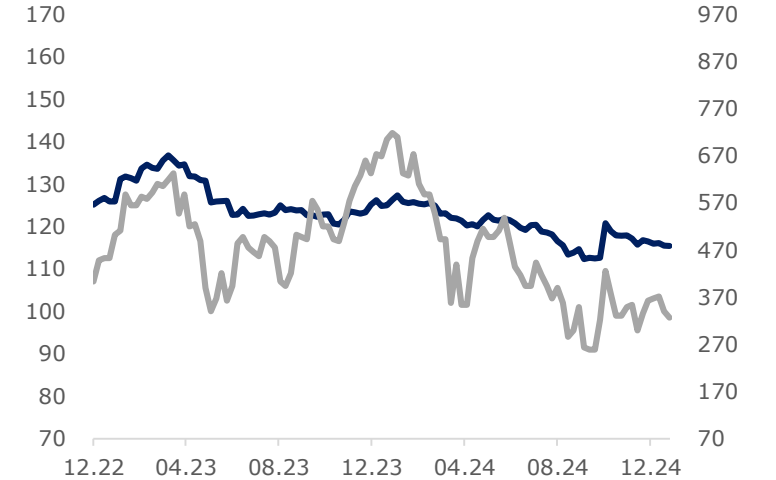

Ana Metal Sanayi
Kapasite Kullanım Oranı
Aralık ayında
75.72%
oldu.

Türk Çelik Sektörü (milyon ton)

Demir Cevheri (USD/ton, sol eksen) Çin HRC (USD/ton, sağ eksen)

*Değişimler yıllık bazda ifade edilmiştir.

METAL | Satışlar

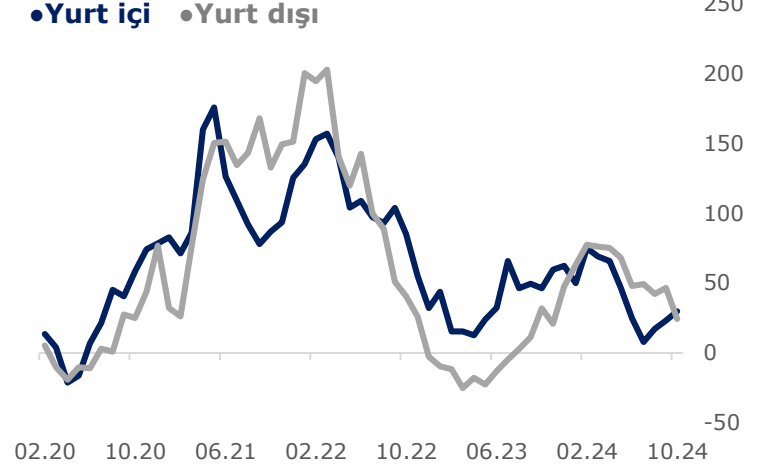
Merkez Bankaları gevşemeye yöneliyor ancak jeopolitik riskler tedarik zinciri için hala tehdit.

Enflasyonla mücadelede elde edilen olumlu sonuçlar net bir şekilde görülmeye başlandı. Büyük merkez bankalarının yönlendirmeleri ve piyasa beklentileri doğrultusunda, 2024 yılının 2. yarısından itibaren büyük merkez bankalarının para politikalarını gevşetme adımları attıkları gözlemleniyor. Bu adımların, küresel çapta yumuşak inişi destekleyeceği öngörülse de metal sanayinde talep koşulları hala zayıf.

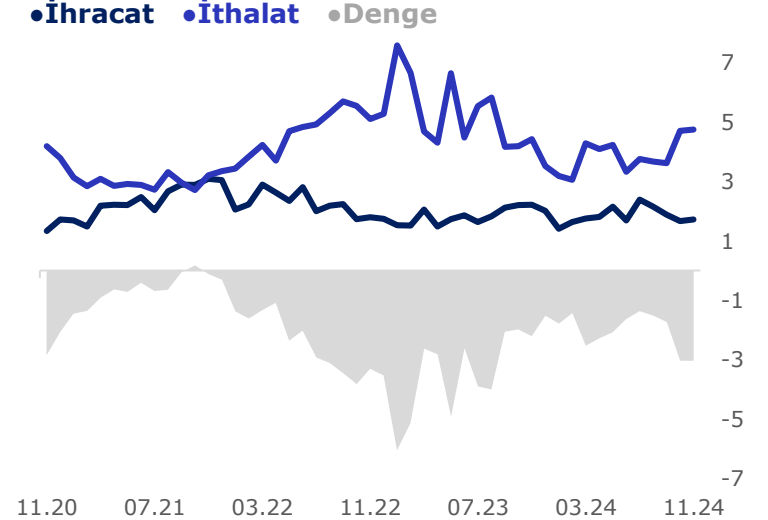

Ana Metal Sanayi Ciro Endeksi

(Takvim Etkilerinden Arındırılmış, Yıllık % Değişim, 2021=100)

Ana Metal Sanayii Ticareti (milyar TL)

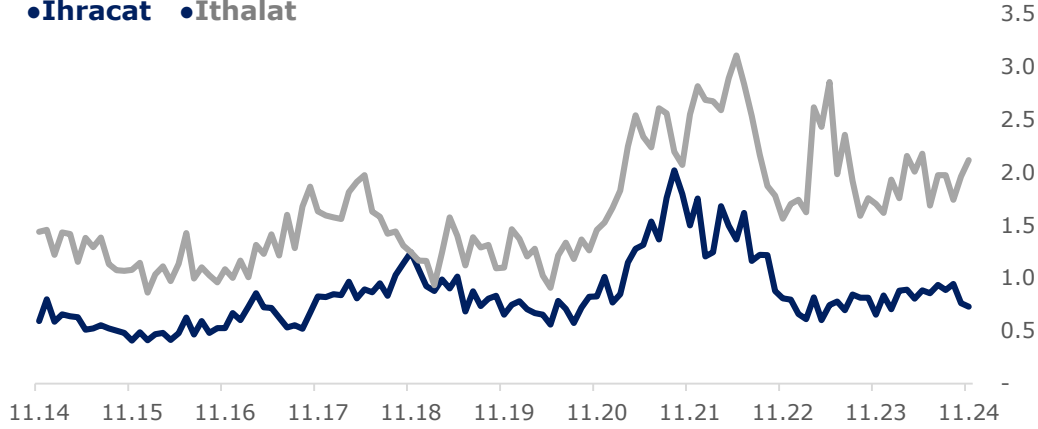
*Değişimler yıllık bazda ifade edilmiştir.

METAL | Dış Ticaret

Türkiye'nin Fasıllara Göre Dış Ticareti

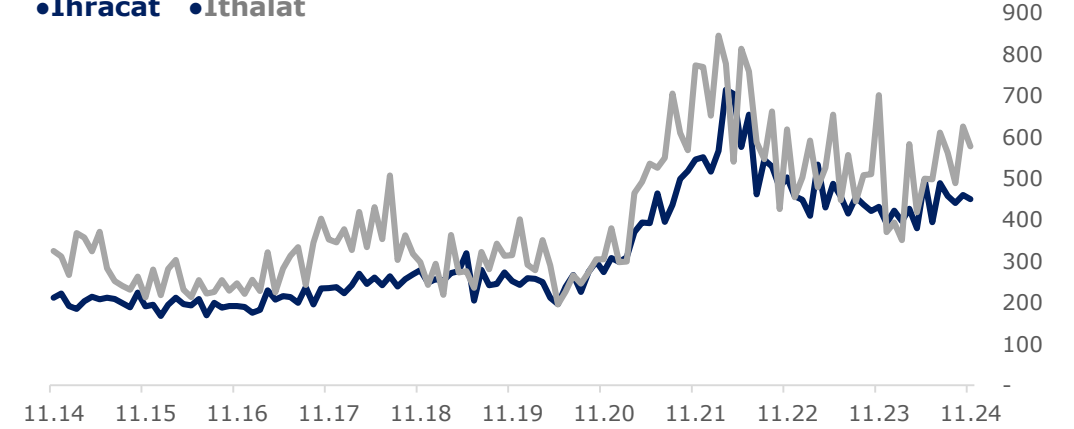
Demir ve Çelik Ticareti (milyar USD)

•İhracat •İthalat

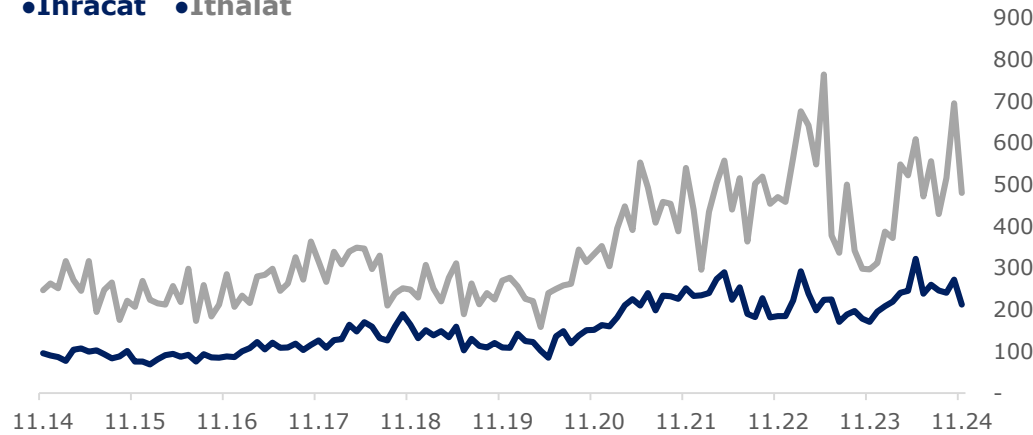
Alüminyum ve Alüminyumdan Eşya Ticareti (milyon USD)

•İhracat •İthalat

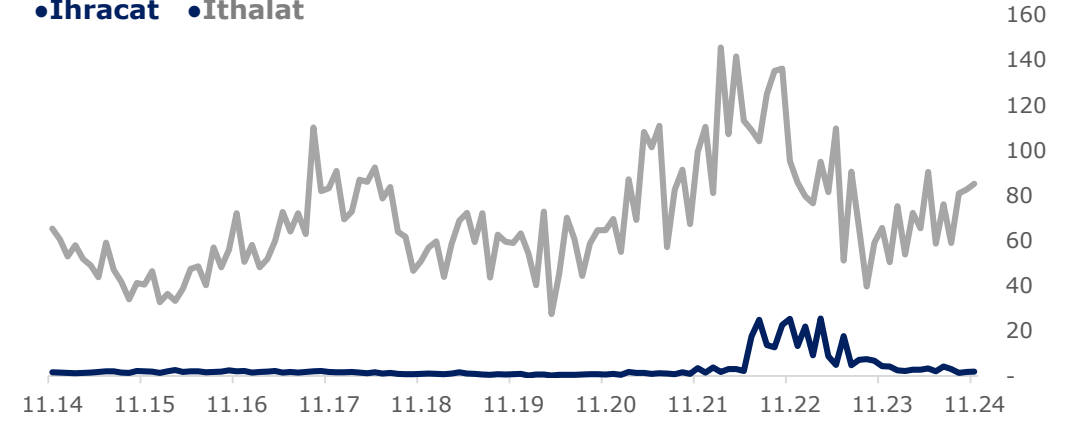
Bakır ve Bakırdan Eşya Ticareti (milyon USD)

•İhracat •İthalat

Çinko ve Çinkodan Eşya Ticareti (milyon USD)

•İhracat •İthalat

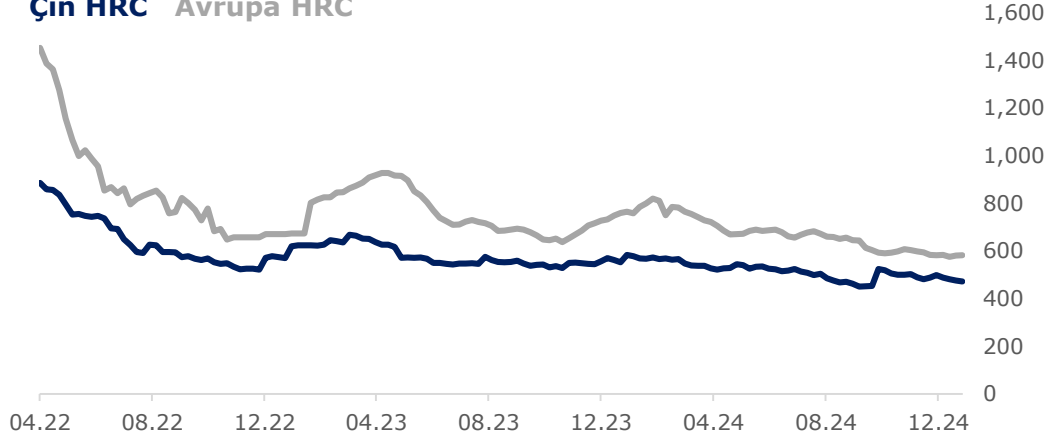

METAL | Fiyatlar

Arz talep koşullarındaki değişim ana metal fiyatlarını belirliyor.

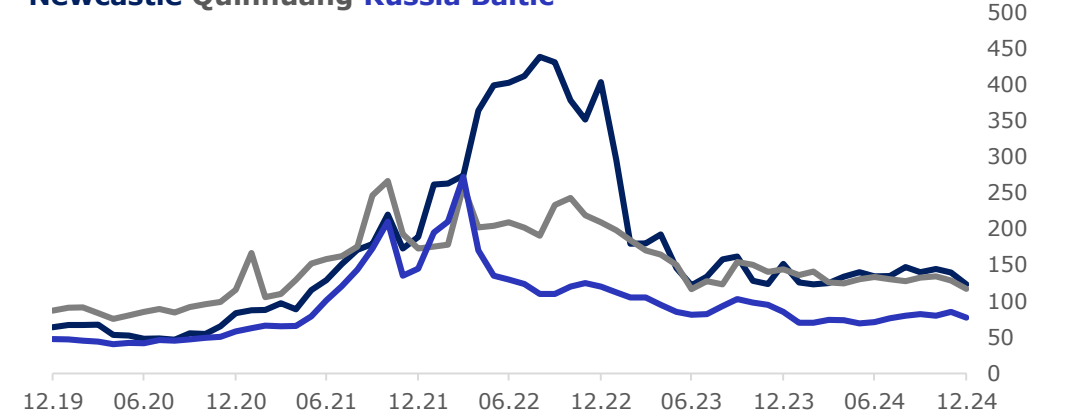
HRC Fiyatları

Çin HRC Avrupa HRC

Kömür Fiyatları (USD/ton)

Newcastle Quinhuang Russia Baltic

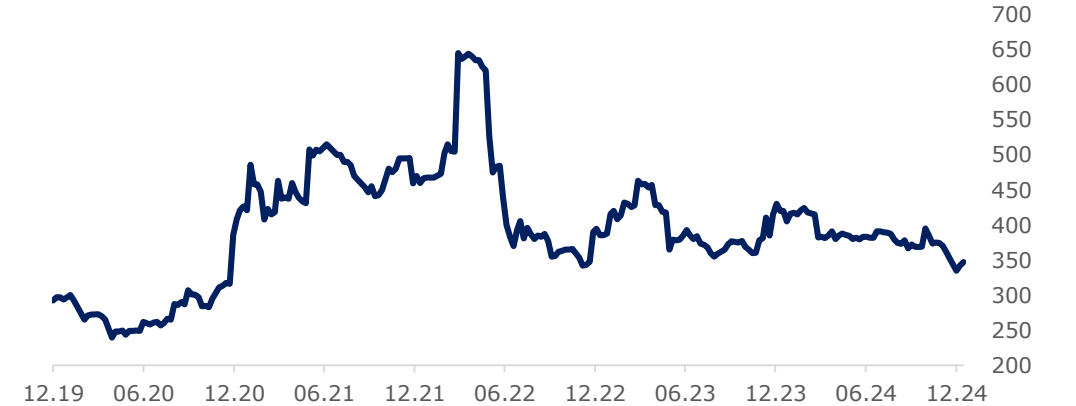
Demir Cevheri Fiyatları

(62% Fe, CFR China (TSI) Swa)

Türkiye Hurda Çelik Fiyatları

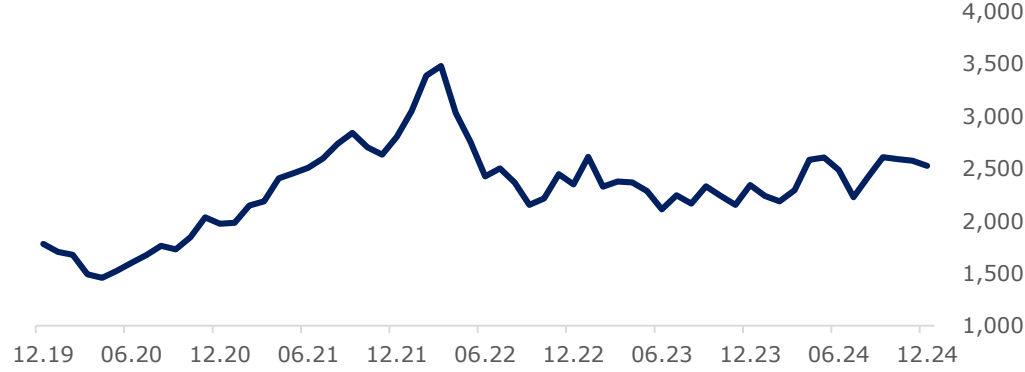
(LME Steel Scrap CFR Turkey (Platts) Closing Prices)

METAL | Fiyatlar

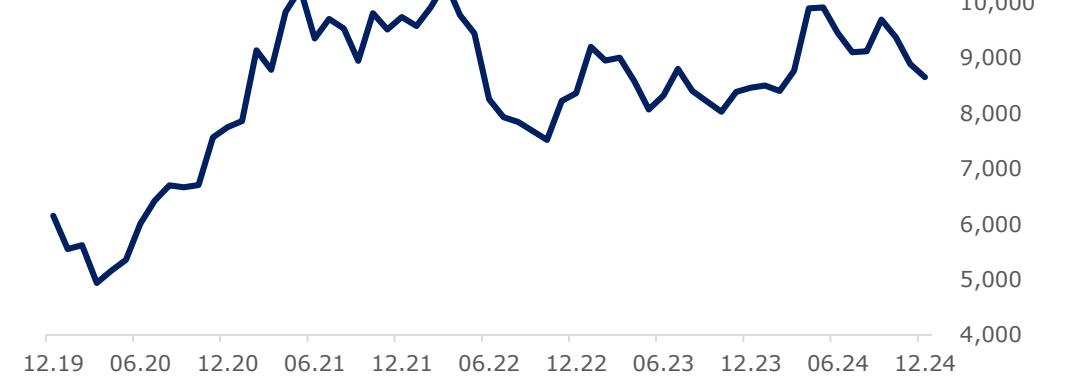
Alüminyum Fiyatları

(LME, 99.7% Cash USD/MT)

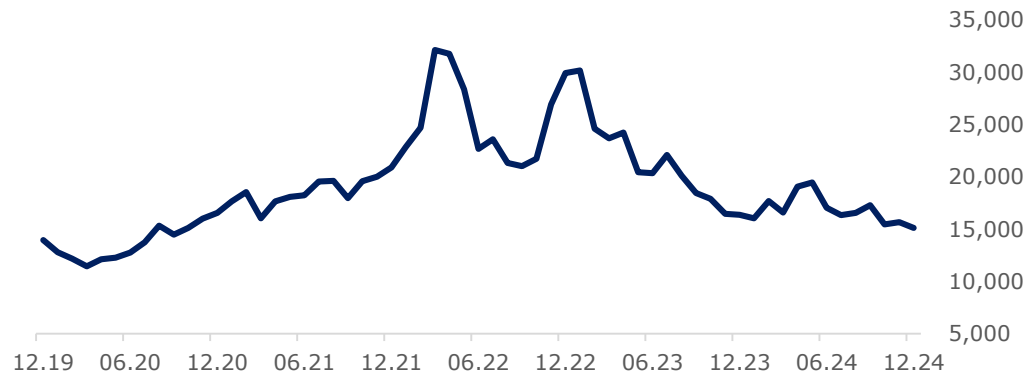
Bakır Fiyatları

(LME, A Cash U\$/MT)

Nikel Fiyatları

(LME, Cash USD/MT)

Çinko Fiyatları

(LME, SHG 99.995% Cash USD/MT)

Otomotiv

OTOMOTİV | Üretim

Otomotiv üretim verileri gerilemeye devam ediyor...

2024 yılının on bir ayında toplam otomotiv üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre **8.0%**, ticari araç üretimi **11.4%**, binek araç üretimi ise **6.2%** oranında azaldı. Ocak-Kasım döneminde toplam otomotiv üretimi **1,241,348 adet**, otomobil üretimi ise **822,361 adet** düzeyinde gerçekleşti.

2024 yılı Kasım ayında önceki yılın aynı ayına göre

Binek otomobil üretimi

17.40% azaldı
80,058 adet

Ticari araç üretimi

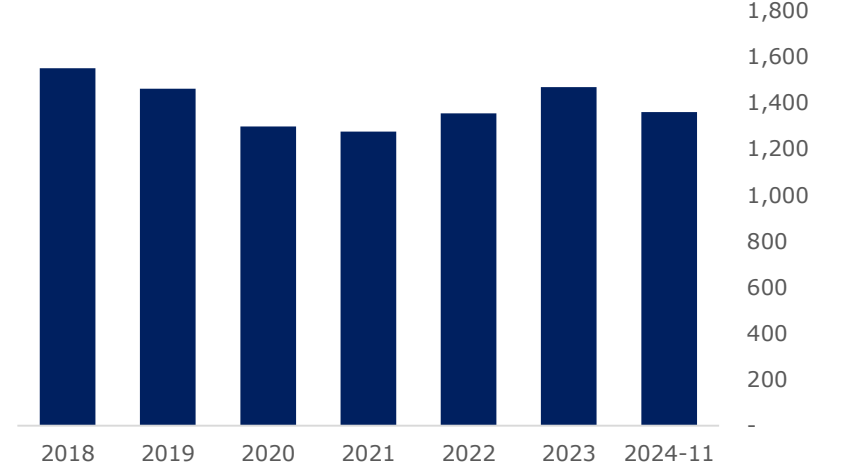
10.75% azaldı
37,319 adet

Toplam otomotiv üretimi

15.39% azaldı
117,377 adet

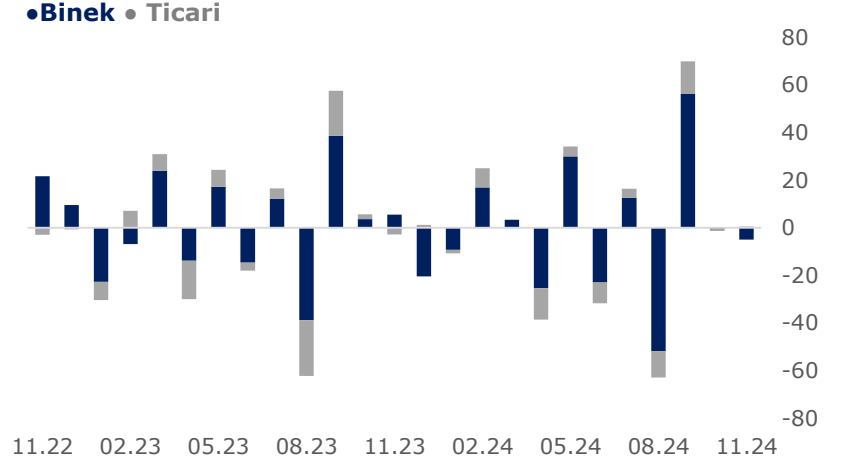
Toplam Otomotiv Üretimi (Bin Adet)

*2024 verisi son 12 ay toplamdır.

Türkiye Otomotiv Üretimi Trendi

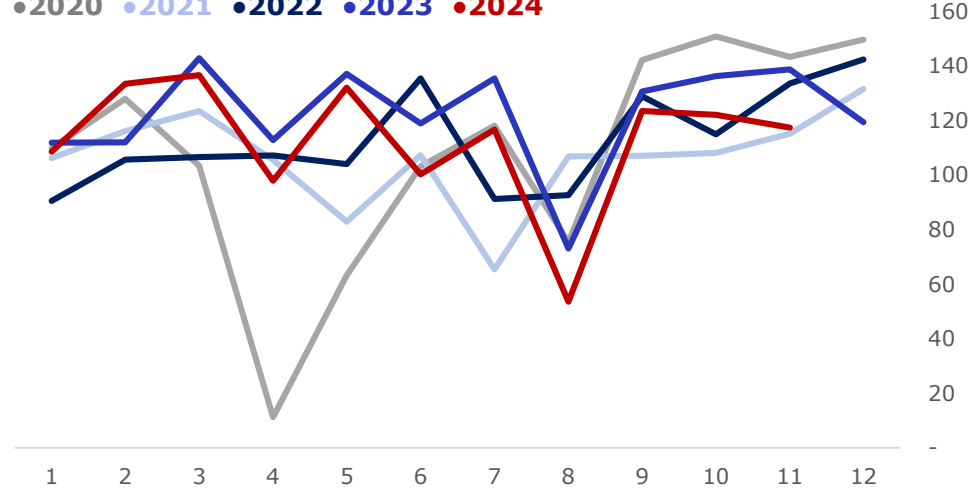
(Aylık değişim, Bin Birim)

OTOMOTİV | Üretim

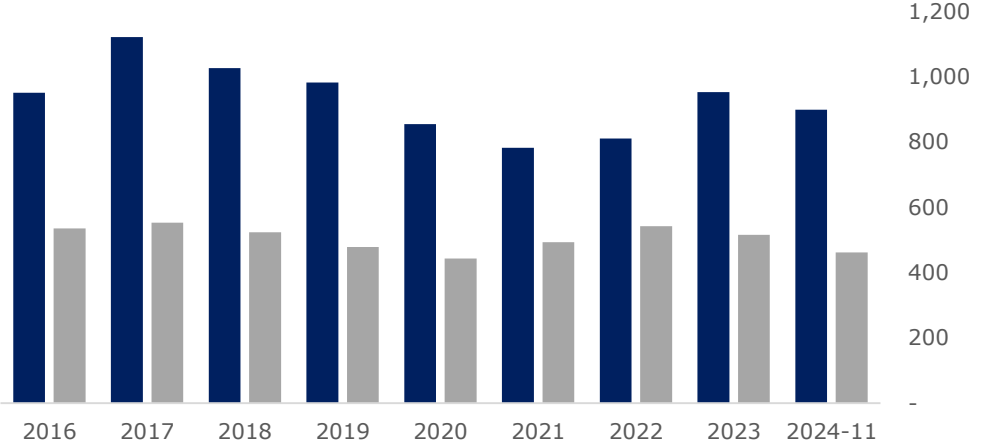
Binek & Hafif Ticari Araç Üretimi (Bin Adet)

●2020 ●2021 ●2022 ●2023 ●2024

Otomotiv Üretimi (Bin Adet)

●Binek ●Ticari

*2024 verisi son 12 ay toplamdır.

Toplam Otomotiv Üretimi

Yıl/Ay	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2013	83,808	93,519	99,819	93,308	96,918	101,975	111,992	47,288	111,516	88,579	113,646	83,166	1,125,534
2014	75,042	83,140	97,308	98,991	101,495	108,101	98,146	57,278	116,281	100,977	113,093	120,593	1,170,445
2015	102,574	109,012	123,119	120,388	88,048	124,451	112,728	76,977	116,534	132,977	126,236	125,752	1,358,796
2016	97,644	120,691	127,791	123,205	125,342	131,268	110,851	78,087	118,341	145,866	150,681	156,115	1,485,882
2017	128,121	138,369	157,729	149,020	154,758	141,161	148,974	71,463	134,247	156,303	163,460	130,079	1,673,684
2018	124,347	141,372	159,464	138,504	148,304	131,194	143,729	47,175	132,931	131,231	128,875	122,993	1,550,119
2019	109,871	119,473	132,189	127,913	136,517	109,116	133,883	52,242	136,236	132,155	135,951	135,775	1,461,321
2020	109,783	127,882	103,350	11,164	63,145	103,173	118,030	75,341	142,129	150,746	143,264	149,614	1,297,621
2021	106,176	116,088	123,427	105,496	82,860	107,219	65,418	106,748	107,029	108,078	115,078	131,557	1,275,174
2022	90,523	105,646	106,575	107,180	103,984	135,424	91,211	92,625	128,872	114,835	133,469	142,314	1,352,658
2023	111,837	111,961	142,799	112,733	137,012	118,898	135,360	73,021	130,545	136,178	138,735	119,314	1,468,393
2024	108,483	133,396	136,611	97,877	131,956	100,162	116,569	53,502	123,445	121,970	117,377		1,241,348

OTOMOTİV | Satışlar

11 aylık periyotta toplam 1,068,260 otomotiv satışı gerçekleşti.

Türkiye otomobil ve hafif ticari araç toplam pazarı, 2024 yılı Ocak-Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre **0.5%** oranında azalarak **1,068,260 adet** olarak gerçekleşti. 2024 yılının ilk 11 ayında binek araç satışları bir önceki yılın aynı dönemine göre **0.6%** oranında artarak **845,530 adet**, hafif ticari araç pazarı ise **4.4%** azalarak **222,730 adet** oldu.

2024 yılı Kasım ayında önceki yılın aynı ayına göre

Binek otomobil satışları

3.47% arttı
94,595 adet

Hafif Ticari otomobil satışları

12.21% arttı
26,499 adet

Elektrikli otomobil satışları

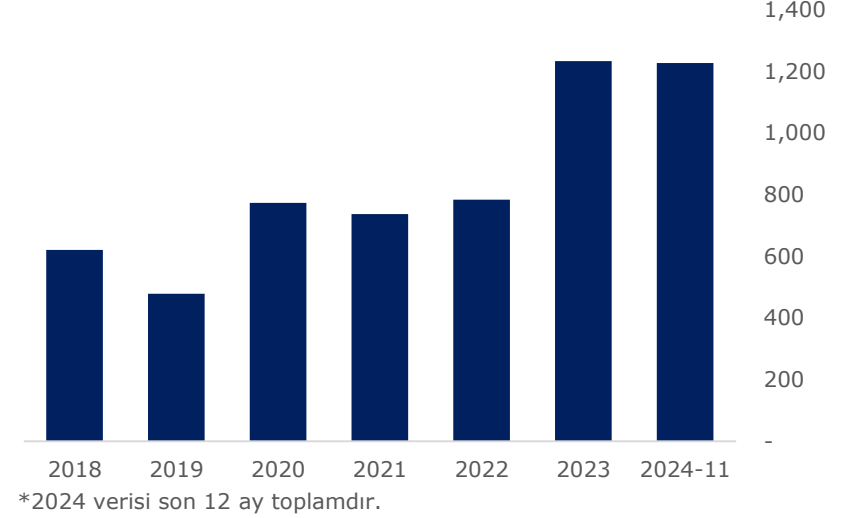
20.8% arttı
13,554 adet

Toplam otomotiv ihracatı Kasım ayında

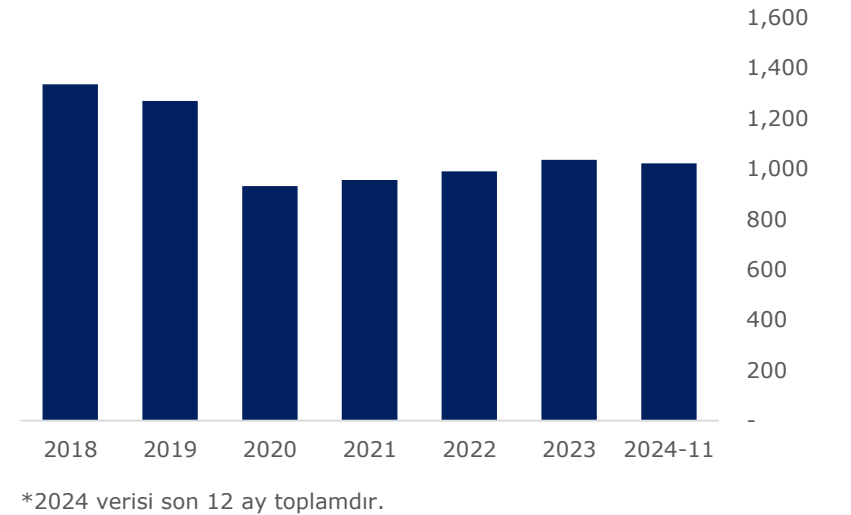

5.40% azaldı
89,739 adet

Toplam Otomotiv Satışları (Bin Adet)

Toplam Otomotiv İhracatı (Bin Adet)

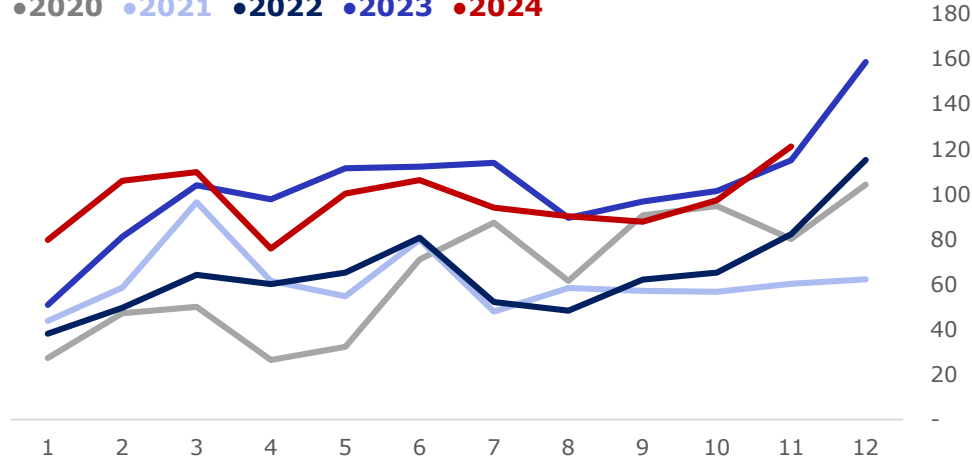

*Otomotiv ihracat rakamlarına otomobil, ticari ve traktör dahildir.

OTOMOTİV | Satışlar

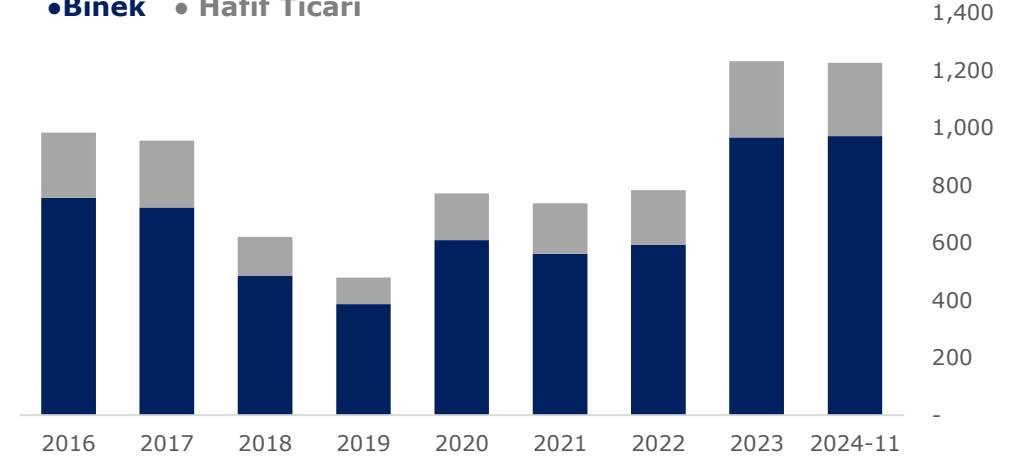
Aylık Binek & Hafif Ticari Araç Satışları (Bin Adet)

●2020 ●2021 ●2022 ●2023 ●2024

Otomotiv Satışları (Bin Adet)

●Binek ●Hafif Ticari

*2024 verisi son 12 ay toplamdır.

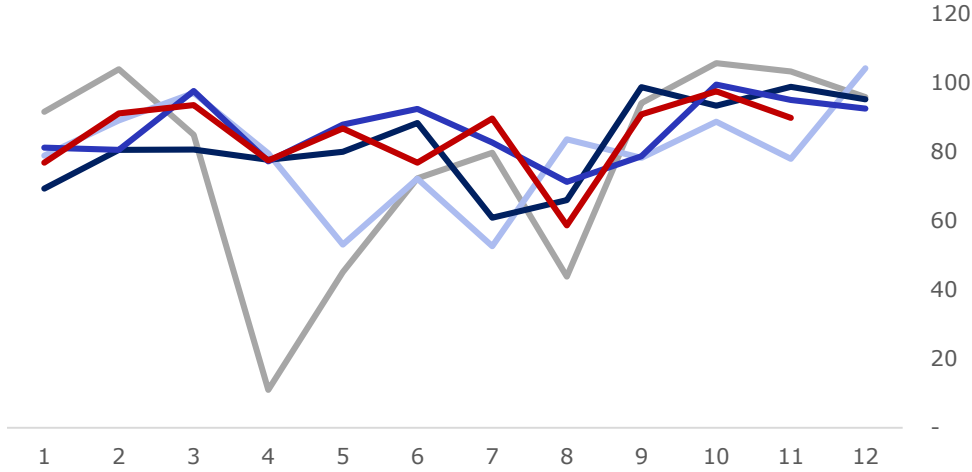
Toplam Otomotiv Satışları

Yıl/Ay	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2013	35,523	48,307	68,774	73,575	81,468	74,096	71,596	65,043	67,963	58,014	79,301	129,718	853,378
2014	32,670	35,021	47,581	53,305	58,121	60,163	59,907	60,199	66,531	66,573	80,621	146,989	767,681
2015	34,615	55,331	83,302	91,602	81,542	86,158	83,836	82,577	64,025	64,255	84,601	156,173	968,017
2016	32,713	52,825	82,948	84,887	93,904	91,540	58,533	71,556	67,593	83,000	122,309	141,912	983,720
2017	35,323	46,965	73,802	75,988	85,422	83,658	82,297	72,536	71,352	91,752	100,859	136,240	956,194
2018	35,076	47,009	76,345	71,126	72,755	51,037	52,734	34,346	23,028	21,571	58,204	77,706	620,937
2019	14,373	24,875	49,221	30,971	33,016	42,688	17,927	26,246	41,992	49,075	58,176	90,500	479,060
2020	27,273	47,122	50,008	26,457	32,235	70,973	87,401	61,533	90,619	94,733	80,141	104,293	772,788
2021	43,728	58,504	96,428	61,488	54,734	79,819	47,849	58,454	57,141	56,746	60,216	62,243	737,350
2022	38,131	49,652	64,267	60,035	65,167	80,652	52,206	48,336	62,084	65,222	82,311	115,220	783,283
2023	50,894	81,148	103,929	97,679	111,556	112,163	113,959	89,454	96,793	101,367	115,040	158,653	1,232,635
2024	79,701	105,990	109,828	75,919	100,305	106,238	94,037	90,134	87,740	97,274	121,094		1,068,260

OTOMOTİV | İhracat

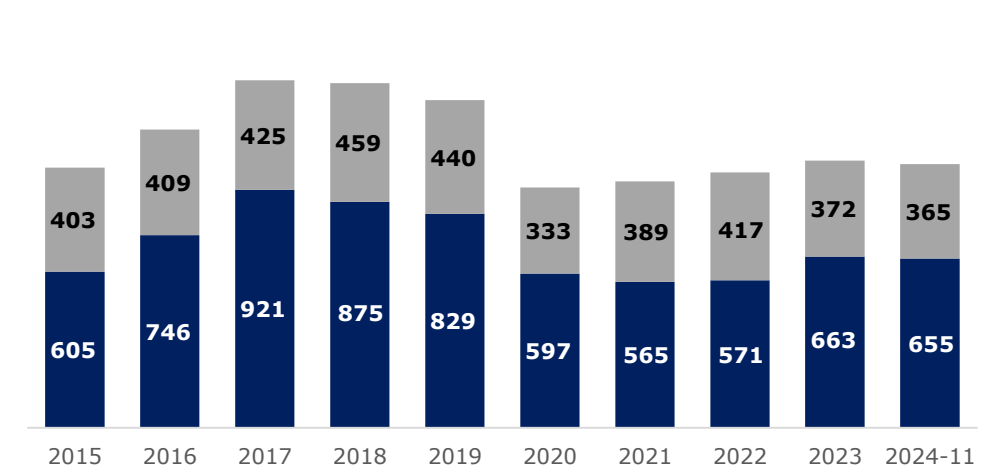
Toplam Otomotiv İhracatı (Bin Adet)

•2020 •2021 •2022 •2023 •2024

Otomotiv İhracatı (Bin Adet)

•Binek •Ticari & Traktör

*2024 verisi son 12 ay toplamdır.

Toplam İhracat (Adet, Traktör Dahil)

Yıl/Ay	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2020	91,430	103,796	84,765	10,997	45,086	72,230	79,564	43,801	93,976	105,523	103,142	95,723	930,033
2021	78,793	88,977	96,945	79,469	53,078	72,147	52,558	83,488	78,174	88,591	77,823	104,010	954,053
2022	69,261	80,488	80,497	77,535	79,884	88,239	60,843	65,945	98,598	93,194	98,711	95,080	988,275
2023	81,099	80,462	97,497	77,092	87,716	92,253	82,552	71,163	78,584	99,310	94,860	92,411	1,034,999
2024	76,710	90,997	93,366	77,368	86,674	76,744	89,538	58,574	90,723	97,425	89,739		927,858

Otomotiv Sektöründe Önemli Güncel Gelişmeler

Çin'den ithal edilen otomobillere yönelik ek gümrük vergilerinde yeni düzenleme yapıldı. Alınan karara göre Çin menşeli içten yanmalı ve hibrit araçların ek vergi oranı 40%'tan 50%'ye yükseltildi. Bu düzenleme ile bu araçların ithalatında toplam gümrük vergisi 60% oranına ulaştı.

Yeni aracın ilk tescilinden sonra 6 ay 6 bin kilometre satılamaması ve pazarlanamaması uygulaması 1 Temmuz 2025 tarihine uzatıldı.

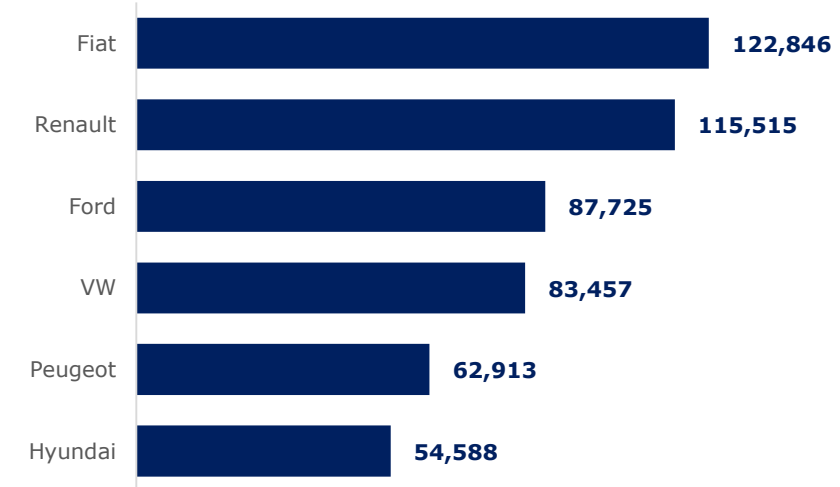
		Ocak-Kasım 2023		Ocak-Kasım 2024		
Motor Hacmi	Motor Cinsi	Adet	Pay (%)	Adet	Pay (%)	Değişim (%)
<= 160 kW	Elektrik	41,720	5.0	67,691	8.0	62.3
> 160 kW	Elektrik	18,381	2.2	15,607	1.8	-15.1
Toplam		60,101	7.2	83,298	9.8	38.6

Ocak-Kasım Otomobil pazarı motor tipine göre;

- Benzinli otomobil satışları **521,845** adetle **61.7%** pay,
- Hibrit otomobil satışları **149,343** adetle **17.7%** pay,
- Dizel otomobil satışları **85,517** adetle **10.1%** pay,
- Elektrikli otomobil satışları **83,298** adetle **9.9%** pay,
- Otogazlı otomobil satışı ise **5,527** adetle **0.7%** pay aldı.

En çok satışı yapılan markalar

Ocak-Kasım 2024

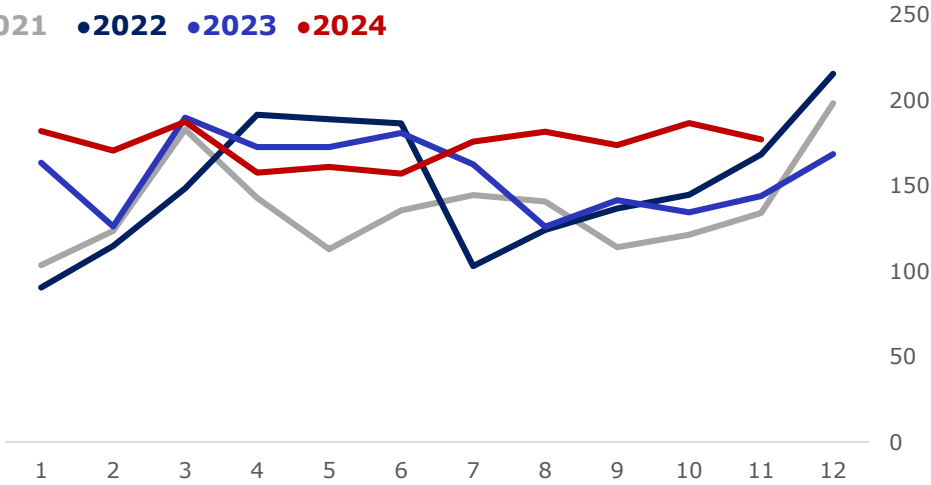

OTOMOTİV | İkinci El Araç Pazarı

Indicata verilerine göre, 2024 yılı **Kasım ayında** Türkiye ikinci el online binek ve hafif ticari araç pazarında **387,998 adet**, yılın **ilk on bir ayında** toplam **4,116,995 adet** kurumsal ilan yayınlandı. Buna göre, geçtiğimiz senenin Kasım ayı ile karşılaştırıldığında ilan adetlerinde **16.9%**, ilk on bir ayı ile karşılaştırıldığında **9.1%** artış olduğu görüldü. İlane çıkan bu araçların Kasım ayında **45.6%**'sının, yılın ilk on bir ayında ise **46.4%**'ünün satıldığı gözlemlendi. Bu durumda Kasım ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre **22.9%** oranında artış ile **176,921 adet**, yılın ilk on bir ayında ise **11.5%** artış ile **1,909,066 adet** satış gerçekleşti. Kasım ayında 2. el pazarında en çok satılan marka **22,239 adetle** Volkswagen olurken, **28 gün** ortalama satış hızı ile Renault en hızlı satılan marka oldu. Araç perakende fiyatlarının Kasım ayında ortalama **1.0%** yükseldiği gözlemlendi. Kasım ayında satış payı en çok artan model yılı **29.0%** artan **2024 Model** araçlar oldu.

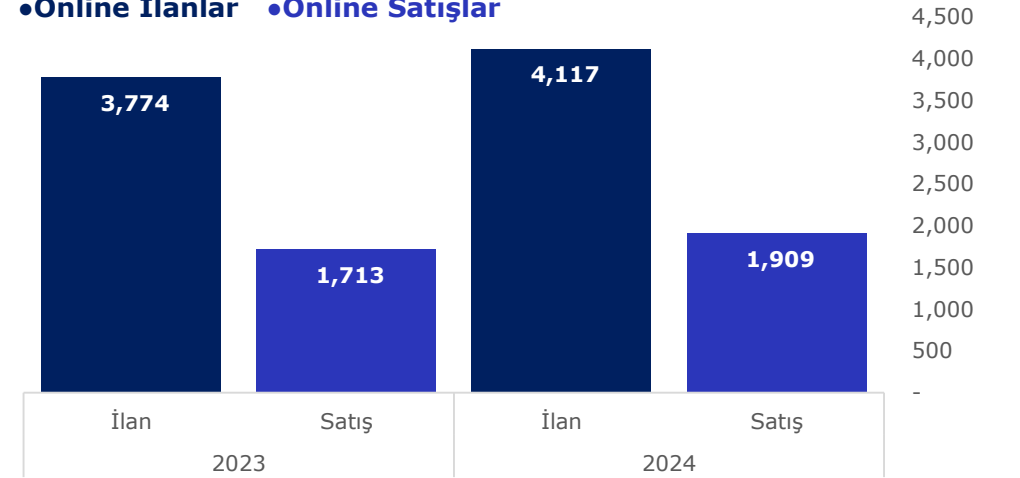
2.El Online Pazar Binek ve Hafif Ticari Araç Satışları (Bin Adet)

●2021 ●2022 ●2023 ●2024

2.El Online Pazar - Ocak-Kasım (Bin Adet)

●Online İlanlar ●Online Satışlar

Gida

Ekilebilir tarım alanları son 20 yılda **9.7%** azalırken 2022 yılı itibarıyla **23.9 milyon hektar** oldu. Aynı dönemde çiftçi sayısı 43.1% düşerken, sigortalı çiftçi sayısı Ekim 2024 itibarıyla **420,991** oldu.

2024 yılı Ekim ayında beyaz et ve yumurta üretimi yıllık bazda sırasıyla 11.4% ve 2.6% oranında arttı. Beyaz et ve yumurta üretimlerinin yanı sıra süt üretimi de 12.4% artış gösterdi. Ekim ayında son 12 ay toplam beyaz et üretimi **2.5 milyon ton**, yumurta üretimi ise **21 milyar 408** milyon adet düzeyinde gerçekleşti. Süt üretimi ise **11.1 milyon ton** oldu.

2024 yılı Ekim ayında önceki yılın aynı ayına göre

Beyaz et üretimi

11.35% arttı
231,644 ton

Yumurta üretimi

2.61% arttı
1.9 milyar adet

Süt üretimi

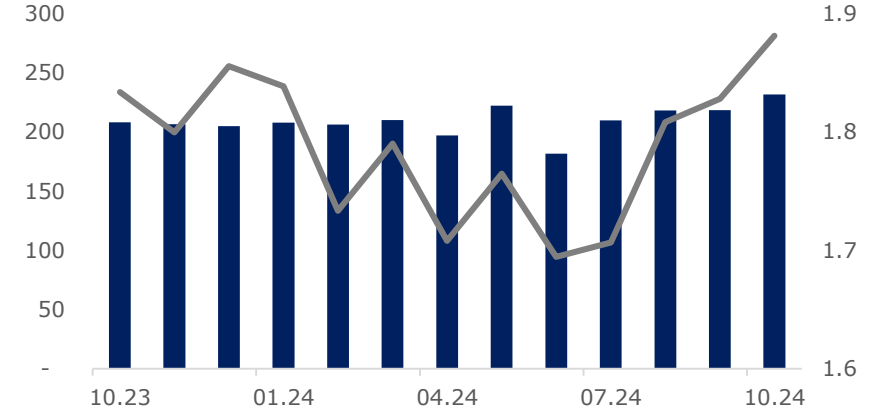

12.42% arttı
921,187 ton

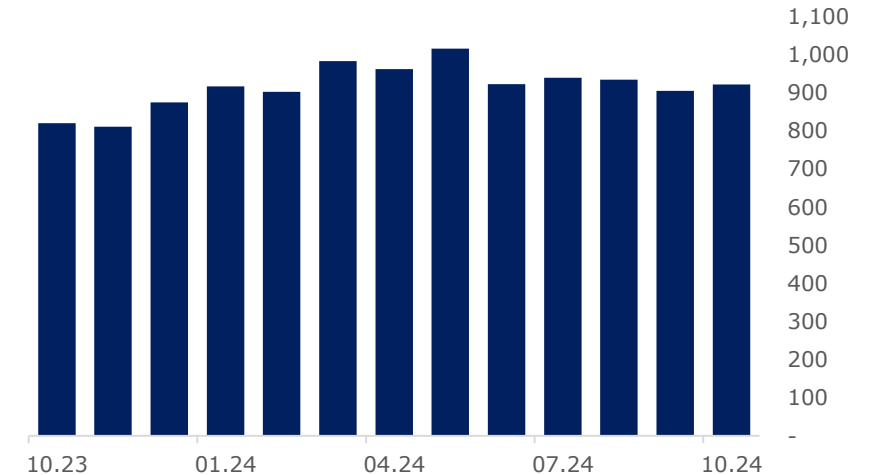
Türkiye'de Beyaz Et ve Yumurta Üretimi

Beyaz Et (bin ton)

Tavuk Yumurtası (milyar adet, sağ eksen)

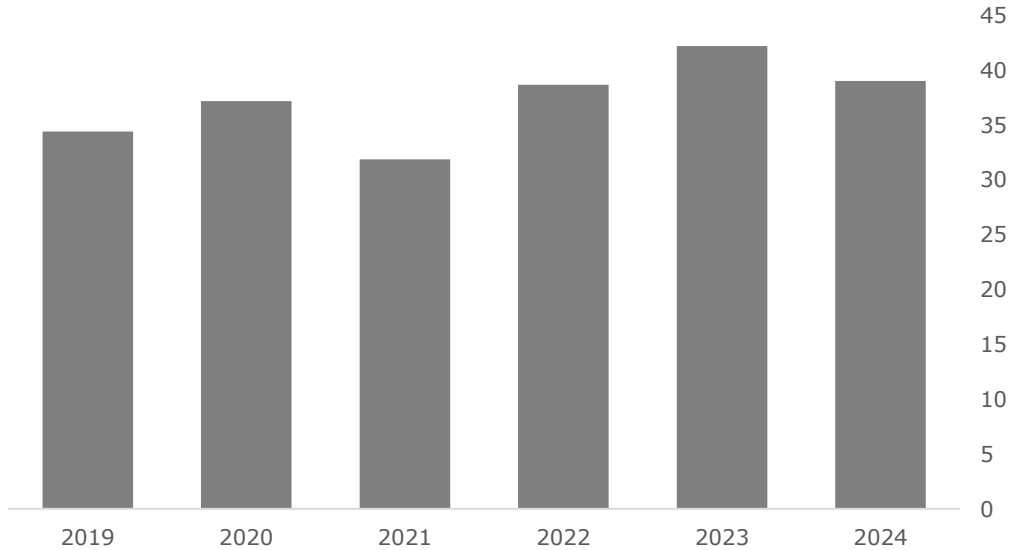
Türkiye'de Süt Üretimi (bin ton)

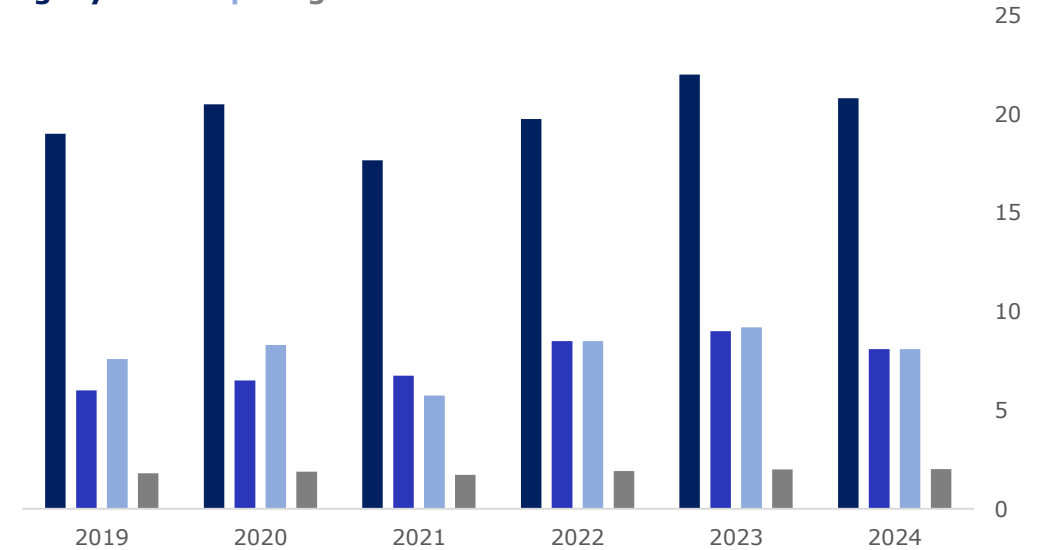
Türkiye’de tahıl ürünleri üretimi, 2024 yılında bir önceki yıla göre **7.5%** azalarak toplam **39.0 milyon ton** seviyesine düştü.

2024 yılında **53.3%** ile tahıl üretiminde en yüksek paya sahip olan buğday üretiminin, tahıl üretimindeki azalışa paralel olarak **5.5%** oranında düşüş ile **20.8 milyon ton** seviyesine geriledi. Ayrıca, yem sanayinin en önemli girdilerinden olan arpanın üretimi de 2024’te **12.0%** oranında azalış ile **8.1 milyon ton** oldu.

Türkiye’de Tahıl Üretimi (milyon ton)

Türkiye’de Tahıl Üretimi* (milyon ton)
Buğday Mısır Arpa Diğer

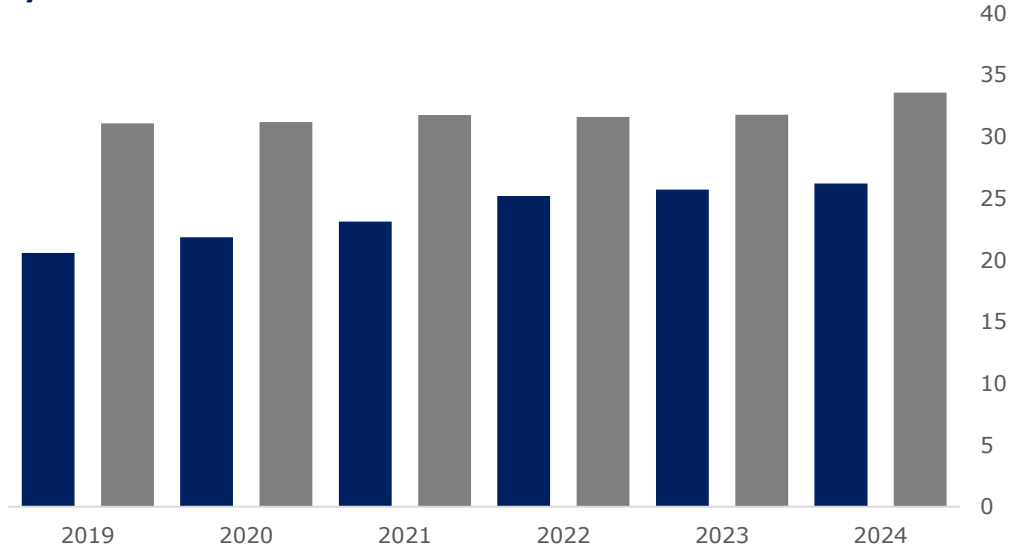

GIDA | Üretim

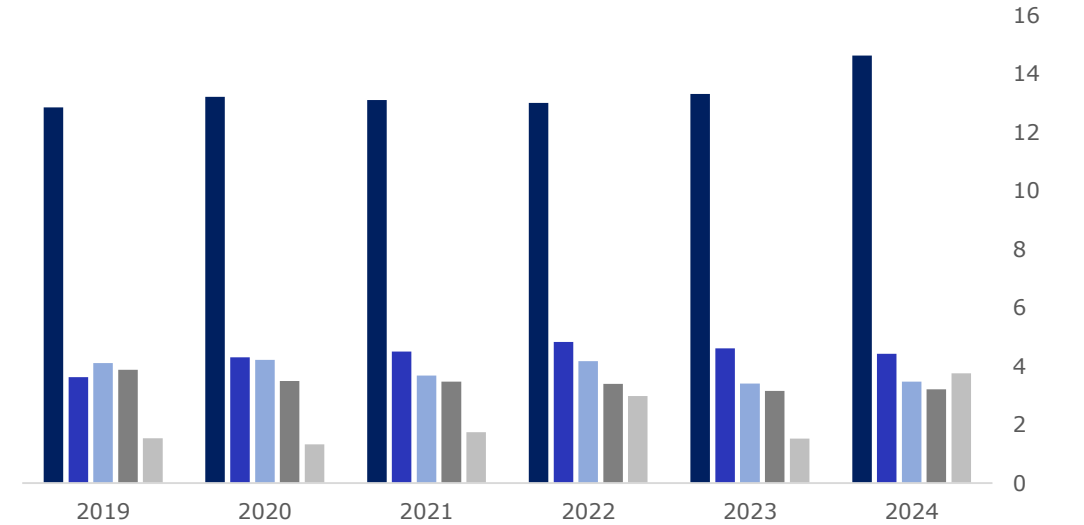
2024 yılında Türkiye’de meyve üretiminin 2023 yılına göre **1.9%** oranında yükselerek **26.2 milyon ton** seviyesinde gerçekleşirken sebze üretimi ise **5.6%** oranında artış ile **33.6 milyon ton** oldu.

Meyve üretiminde en yüksek üretim payına sahip elmanın üretimi yıllık bazda **4.5%** oranında düşüş ile **4.4 milyon ton**, sebze üretiminde en yüksek üretim payına sahip domates ise **2.3%** oranında yükseliş ile **14.6 milyon ton** olarak gerçekleşti. Portakal, mandalina, limon ve greyfurt gibi meyvelerin yer aldığı turunçgiller grubunda ise 30.4% oranında azalış oldu.

Türkiye’de Meyve ve Sebze Üretimi (milyon ton)
Meyve **Sebze**

Seçili Meyve ve Sebzelerin Üretimi* (milyon ton)
Domates **Elma** **Üzüm** **Karpuz** **Zeytin**

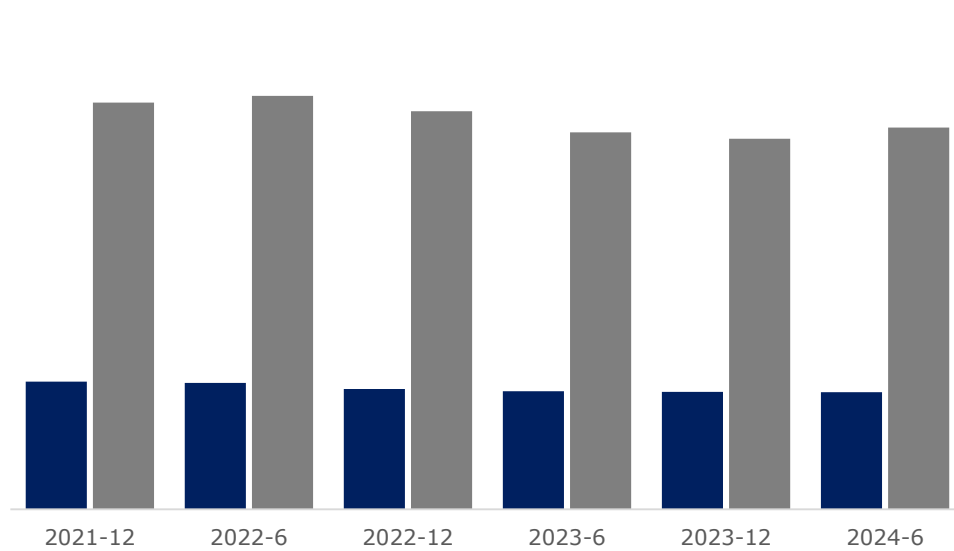

GIDA | Üretim

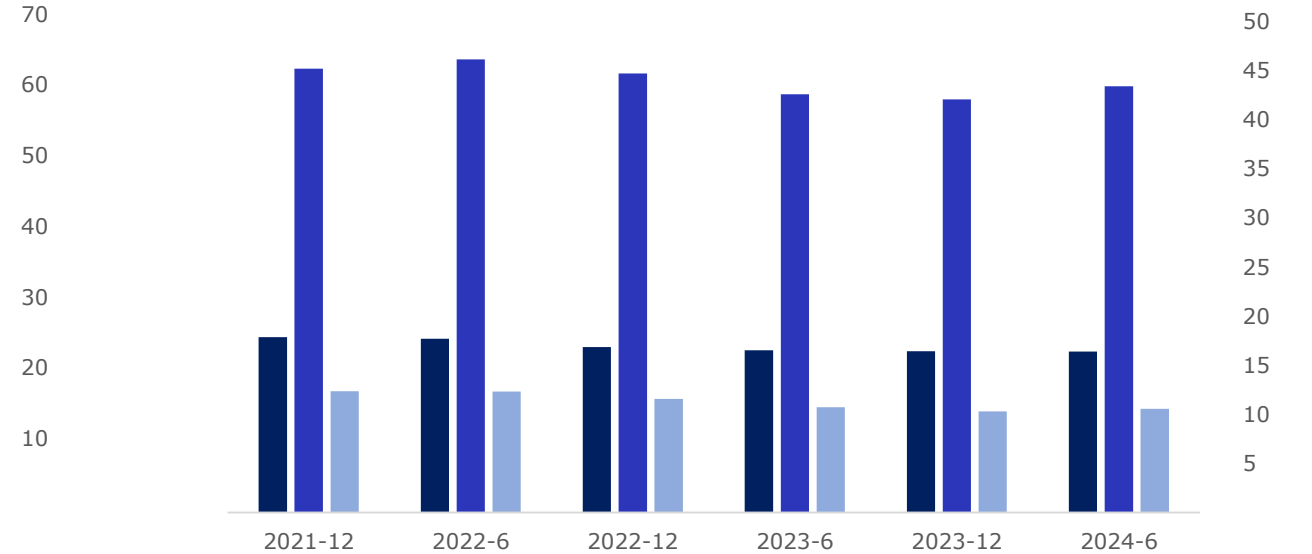
2024 yılı Haziran ayı sonunda Türkiye'de hayvansal üretim, 2023 yılının Aralık ayı sonuna göre **2.3%** artarak **70.7 milyon adet** olarak gerçekleşti. Bu, 2023 yılının Haziran ayı sonuna göre **0.8%** oranında bir yükselişi temsil etmekte.

Türkiye'de en yaygın olarak yetiştirilen hayvan olan koyun, 2024 yılı Haziran ayı sonunda, 2023 Aralık ayı sonuna göre **3.2%** oranında bir artışla **43.4 milyon adede** yükseldi. Büyükbaş hayvan grubunda ise en sık yetiştirilen hayvan olan sığır üretimi de yine aynı dönemde **0.2%** oranında bir azalışla **16.4 milyon adede** düştü.

Türkiye'de Hayvansal Üretim (milyon adet)
Büyükbaş Küçükbaş

Seçili Hayvanların Üretimi (milyon adet)
Sığır Koyun Keçi

GIDA | Üretim ve Büyüme

Türkiye’de tarım sektörü 3Ç24’te yıllık bazda **4.6%** büyüyerek GSYH büyümesinin üstünde kaldı.

Gıda ürünleri imalatında sanayi üretimi, 2023 yılı Şubat ayında depremin etkisiyle yaşadığı yıllık bazda **8.5%** oranındaki düşüşün ardından 3. çeyrek itibarıyla toparladı. Gıda ürünleri imalat KKO’ları ise 2024 yılı Aralık ayı itibarıyla **74.92%** olarak gerçekleşti.

Tarım Sektörü

2024 yılı 3. çeyrekte

4.6% büyüdü

Gıda Ürünleri

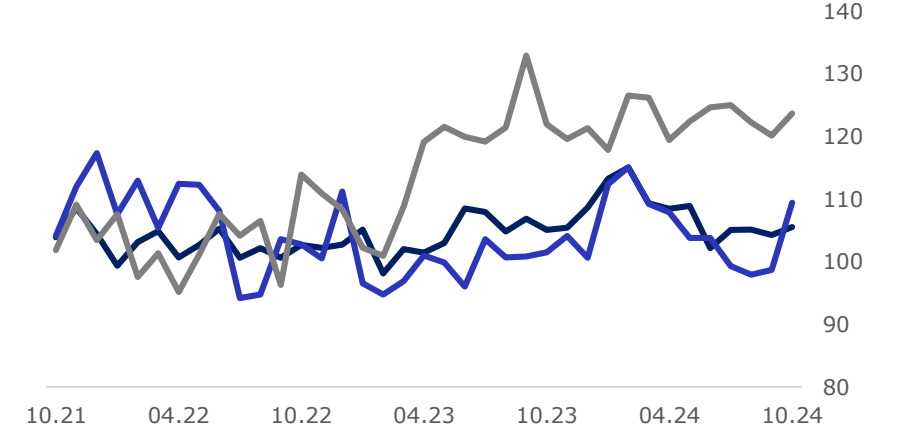
Sanayi Üretim Endeksi
Ekim ayında yıllık bazda
2.5%
azaldı

İmalat KKO
Aralık ayında
74.92%
oldu

Sanayi Üretim Endeksi* (2021 = 100)

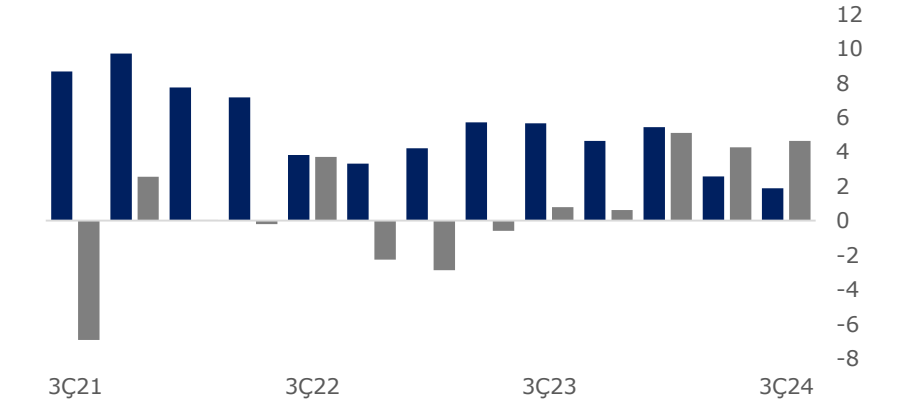
Gıda Ürünleri İçecek Tütün Ürünleri

Çeyreklik Bazda GSYH Değişimi**

(Yıllık değişim, %)

GSYH Tarım-GSYH

* Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış

** Takvim etkisinden arındırılmış

GIDA | Gıda Enflasyonu

Küresel gıda fiyatlarındaki değişimleri izleyen FAO Gıda Fiyat Endeksi, 2024'ün Kasım ayında yükselen bitkisel yağ fiyatlarının etkisiyle 2023'ün Nisan ayından bu yana en yüksek seviyeye yükselirken, bir sonraki ay şeker fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle bir miktar geriledi. Diğer taraftan, yerel gıda fiyatlarında artış hızı 2023'ün son çeyreğinden itibaren gücünü kaybetti.

2024 yılı Aralık ayı verilerine göre gıda ve alkolsüz içecekler enflasyonu **43.58%** ile TÜFE artışının bir miktar altında kaldı. Ekmek ve tahıllar grubunda yıllık bazda **41.87%** oranında artış izlenirken taze meyve ve sebze grubunda ise yükseliş **68.78%** seviyesinde gerçekleşti.

Gıda ve Alkolsüz İçecekler Grubu Aralık Ayında

Aylık bazda
1.29%
arttı

Yıllık bazda
43.58%
arttı

Tüketici Fiyatları Artışına Puan Katkısı;

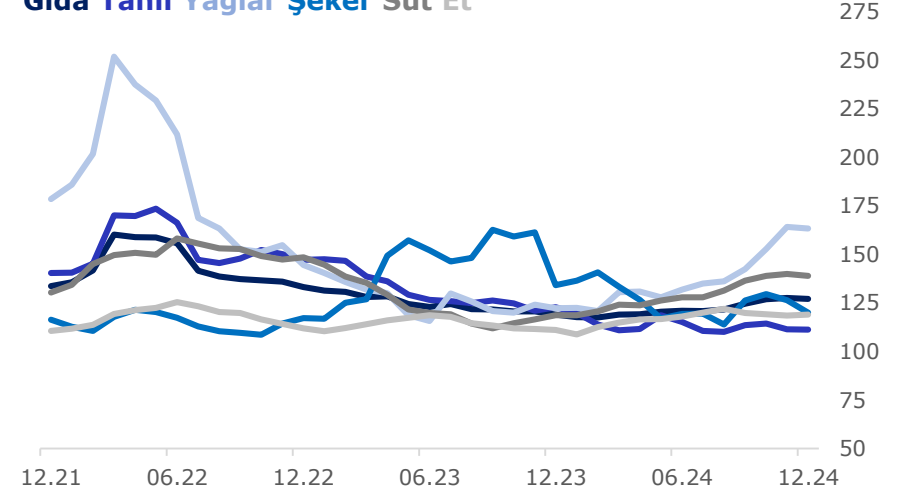

Aylık bazda
0.32 oldu

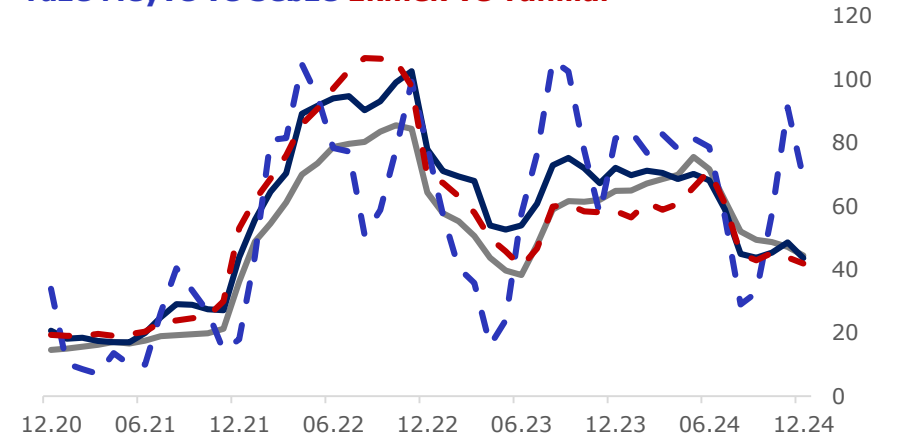

Yıllık bazda
10.89 oldu

FAO Gıda Fiyat Endeksi (Nominal)
Gıda Tahıl Yağlar Şeker Süt Et

Tüketici Fiyat Endeksi (Yıllık değişim, %)
TÜFE Gıda ve Alkolsüz İçecekler
Taze Meyve ve Sebze Ekmek ve Tahıllar

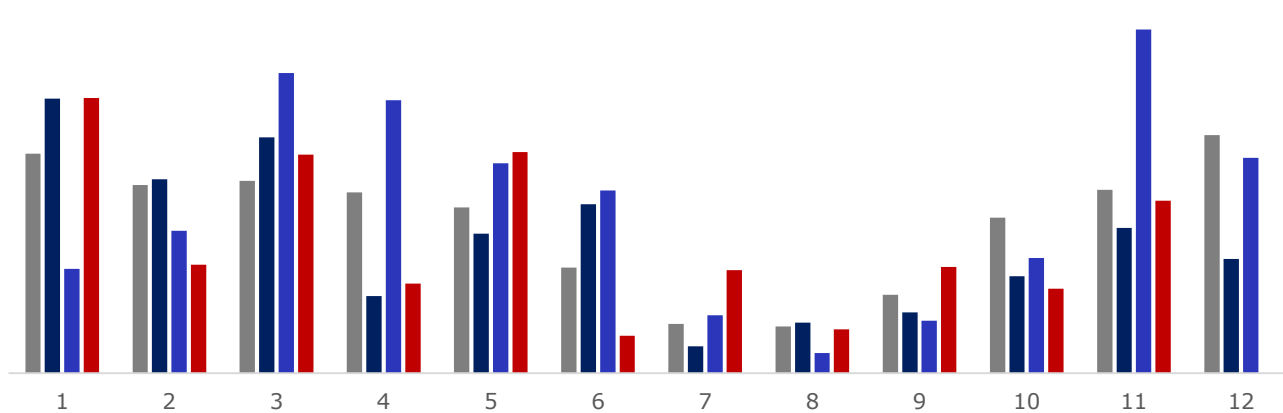

GIDA | Gıda Enflasyonu ve Kuraklık

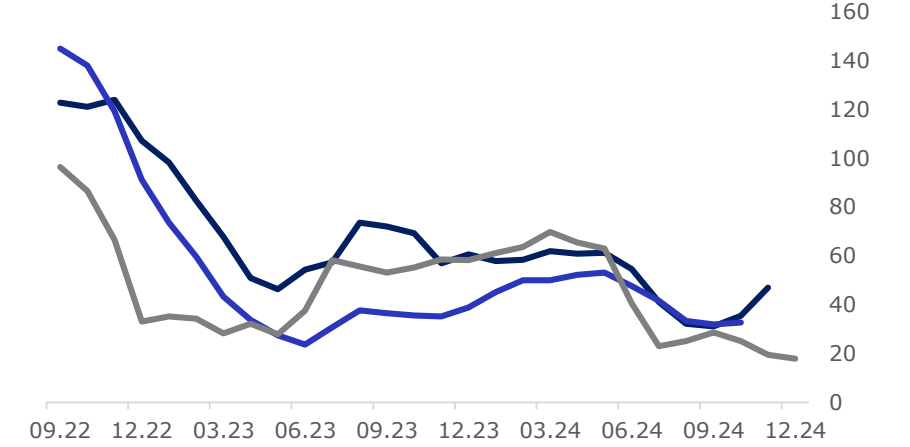
Türkiye’de tahıl başta olmak üzere ithalata bağımlı tarım sektöründe kur etkisi kendini göstermekte.

Türkiye geneli Kasım ayı yağışları **54.8 mm** olarak gerçekleşerek mevsim normali olan (1991-2020) 58.3 mm’nin altında kaldı.

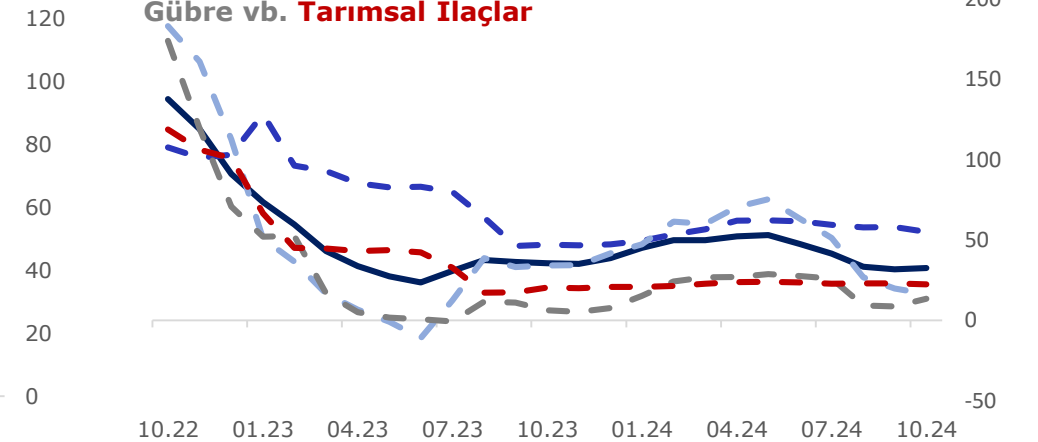
Türkiye Geneli Aylık Alansal Yağışlar (mm)
Normali 2022 2023 2024

Tarım-ÜFE Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi
Döviz Sepeti (Yıllık Değişim, %)

Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi ve Seçilmiş Alt Kalemler (Yıllık Değişim, %)
TGFE Tohum Enerji ve Yağlar
Gübre vb. Tarımsal İlaçlar

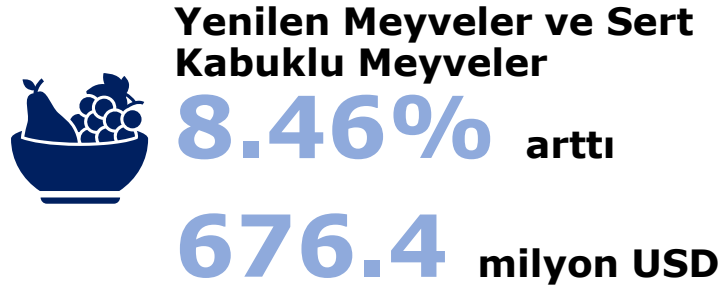

GIDA | İhracat

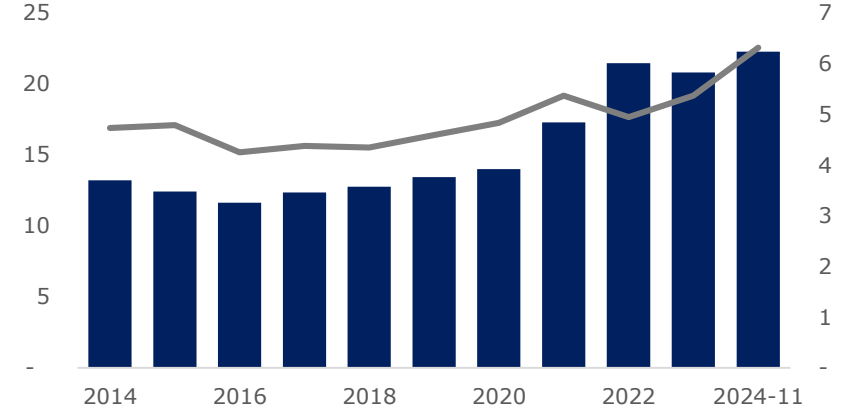
Son 12 ay toplamı olarak bakıldığında Kasım 2024'te gıda ürünleri toplam ihracatı 2023 yıl sonu toplamına göre **7.1%** artarak **22.3 milyar USD** oldu.

Gıda ürünleri segmentinde en yüksek ihracatı yapılan fasıl olan yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler ihracatı **6.3 milyar USD** olarak gerçekleşirken Almanya, Türkiye'nin en büyük ihracat pazarı oldu.

2024 yılı Kasım ayında önceki yılın aynı ayına göre

Gıda Ürünleri İhracatı* (milyar USD)
Gıda Ürünleri Yenilen Meyveler ve Sert Kabuklu Meyveler (sağ eksen)

Seçilen Ürünlerin İhracatı* (milyar USD)
Meyve Sebze Mamülleri Yaş Meyve ve Sebze
Kuru Meyve ve Mamülleri Fındık ve Mamülleri Zeytin ve Zeytinyağı

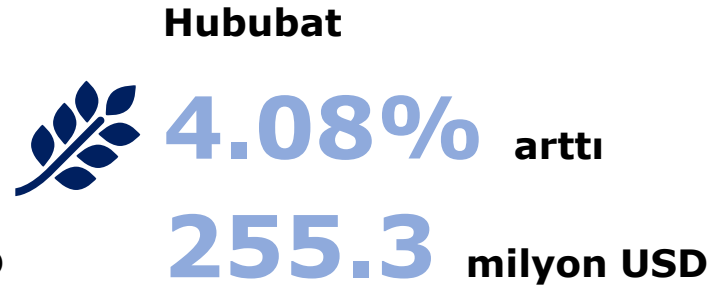
* 2024 verileri son 12 ay toplamıdır.

GIDA | İthalat

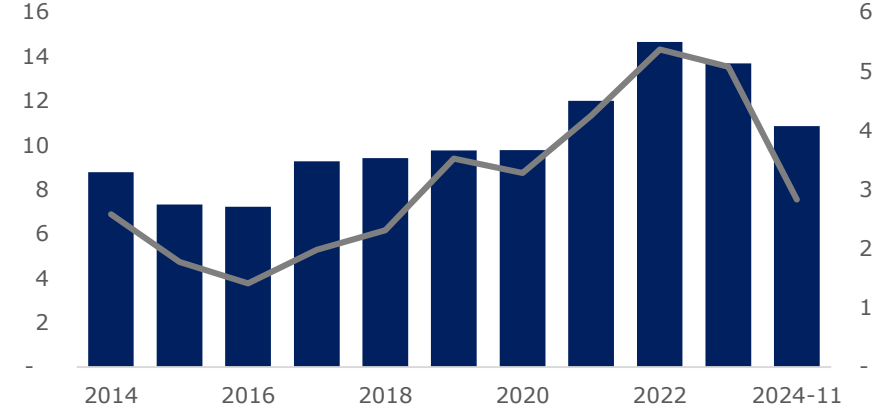
Son 12 ay toplamı olarak bakıldığında Kasım 2024'te bitkisel ve hayvansal üretim toplam ithalatı 2023 yıl sonu toplamına göre **20.7%** azalarak **10.9 milyar USD** oldu.

Bitkisel ve hayvansal üretim segmentinde en yüksek ithalatı yapılan fasıl olan hububat ithalatı toplamı **2.8 milyar USD** olarak gerçekleşirken Rusya ile Ukrayna'nın toplam içindeki payı **89.6%** oldu.

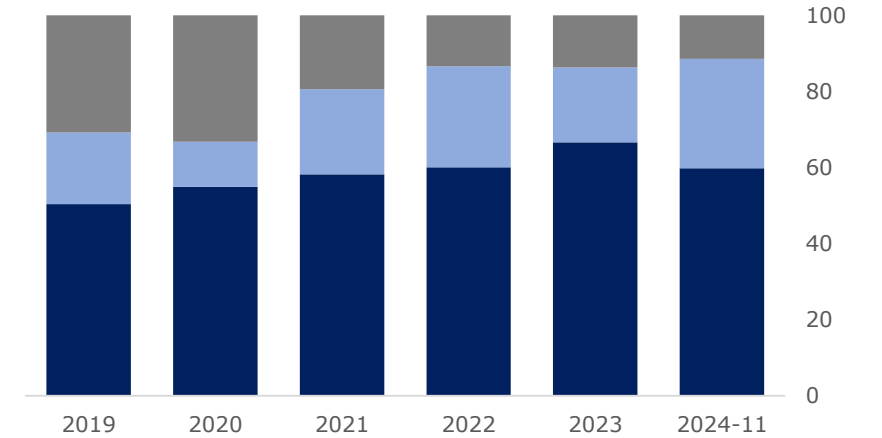
2024 yılı Kasım ayında önceki yılın aynı ayına göre

Bitkisel ve Hayvansal Üretim İthalatı* **
(milyar USD) **Bitkisel ve Hayvansal Üretim****
Hububat (sağ eksen)

Hububat İthalatı Payı* (%)
Rusya Ukrayna Diğer

* 2024 verileri son 12 ay toplamıdır.
** Avcılık ve avcılık hizmet faaliyetleri dahildir.

Tekstil

TEKSTİL | İmalat, İstihdam, Maliyet

İmalat PMI | 12/24

Tekstil Ürünleri: **44.3**

Giyim ve Deri Ürünleri: **44.1**

* ISO Türkiye İmalat PMI

İmalat KKO | 12/24

Tekstil Ürünleri: **71.59%**

Giyim Eşyaları: **75.88%**

Deri Ürünleri: **60.71%**

Sanayi Üretim Endeksi | 10/24

Tekstil Ürünleri: **0.02%**

Giyim Eşyaları: **11.04%**

Deri Ürünleri: **- 10.08%**

* Takvim etkisinden arındırılmış

Sanayi Ciro Endeksi | 10/24

Tekstil Ürünleri: **26.52%**

Giyim Eşyaları: **43.45%**

Deri Ürünleri: **36.35%**

* Takvim etkisinden arındırılmış

İstihdam | 10/24

Sigortalı Çalışan Sayısı

1,028,834

* Tekstil ürünleri, giyim eşyaları ve deri ürünleri imalatını kapsamaktadır.

Pamuk Fiyatı | 12/24

0.68 USD/Pound

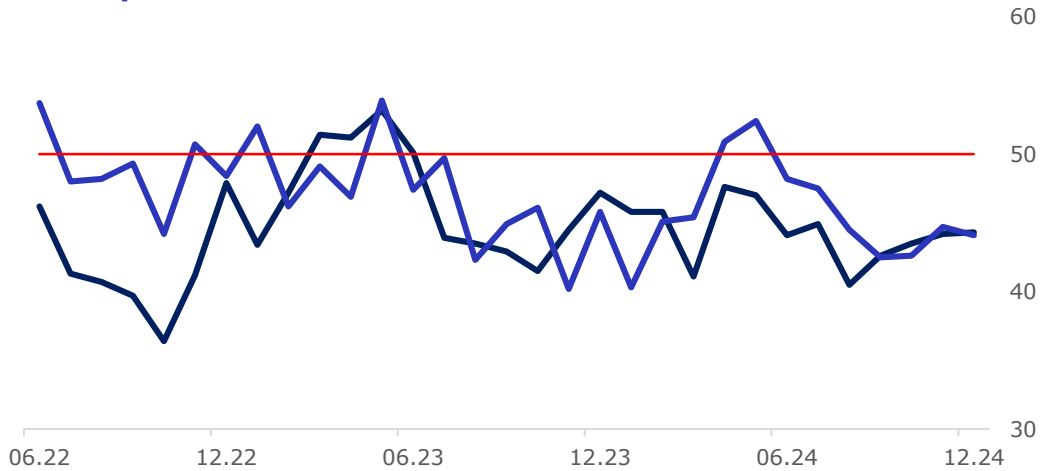
* 31/12/24 tarihi kapanış fiyatıdır.

TEKSTİL | İmalat Göstergeleri

Tekstil sektörü, düşen talep ve artan maliyetlerle mücadele ederken, özellikle AB pazarında azalan talep ve yükselen işçilik maliyetlerinin yanı sıra döviz kurlarındaki sınırlı artış, hazır giyim sektörünü rekabet açısından zorlamaya devam ediyor.

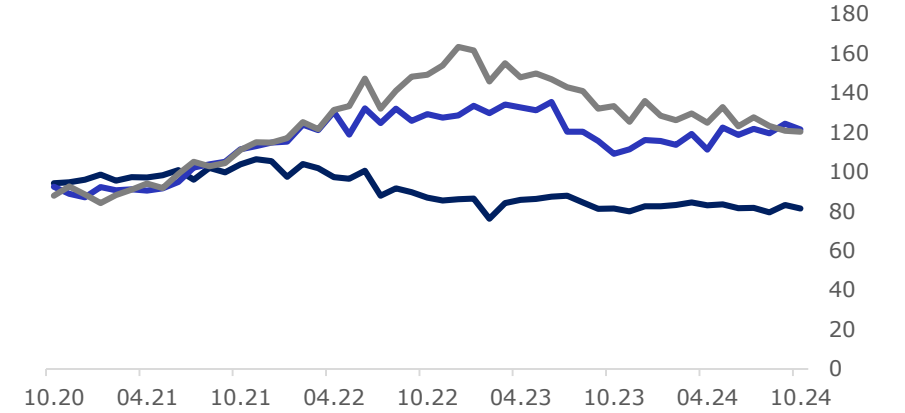
Öte yandan, İSO Türkiye imalat PMI verileri, tekstil ve hazır giyim üretiminde daralmanın 2024'ün 2. yarısında da devam ettiğini gösterdi. 2024 yılı Aralık ayında yeni siparişlerdeki yavaşlama belirginliğini korurken, bu durum üretimde belirgin bir daralmaya neden olmakta.

İSO Türkiye İmalat PMI Tekstil Ürünleri Hazır Giyim ve Deri Ürünleri

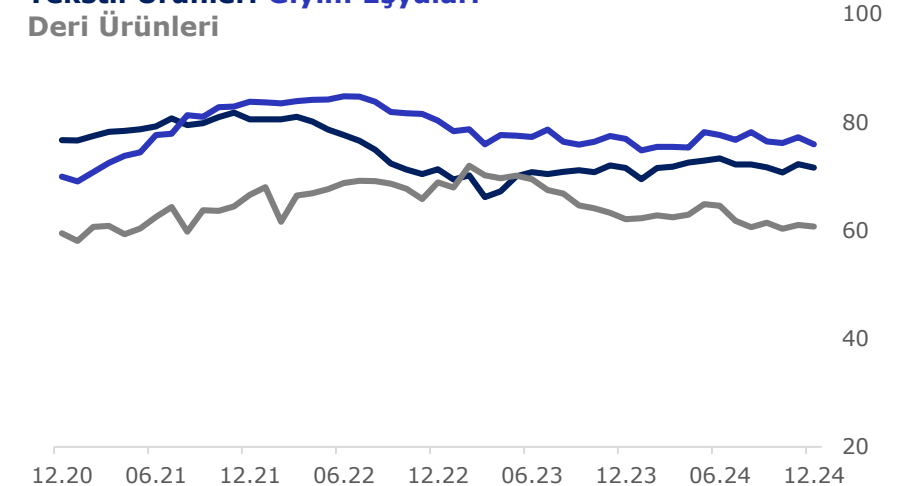

* Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış

Sanayi Üretim Endeksi* (2021 = 100) Tekstil Ürünleri Giyim Eşyaları Deri Ürünleri

İmalat Kapasite Kullanım Oranları (%) Tekstil Ürünleri Giyim Eşyaları Deri Ürünleri

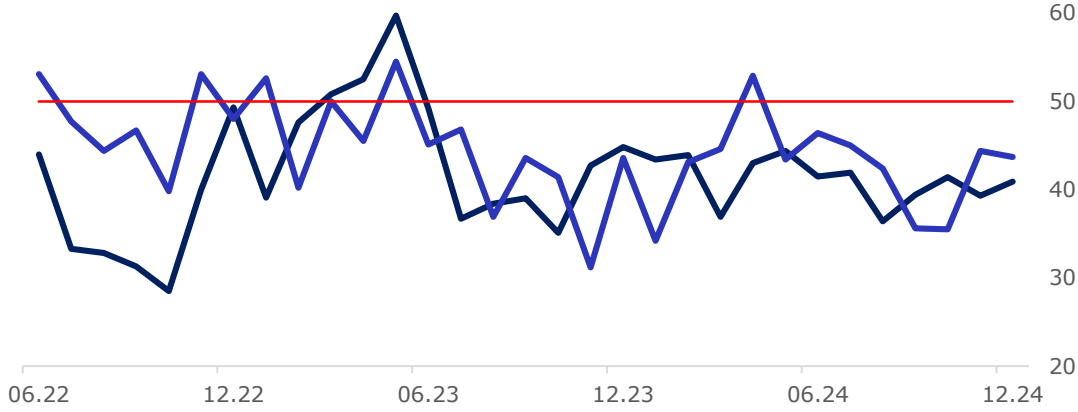

TEKSTİL | İmalat Göstergeleri

Yeni Siparişler PMI

Tekstil Ürünleri

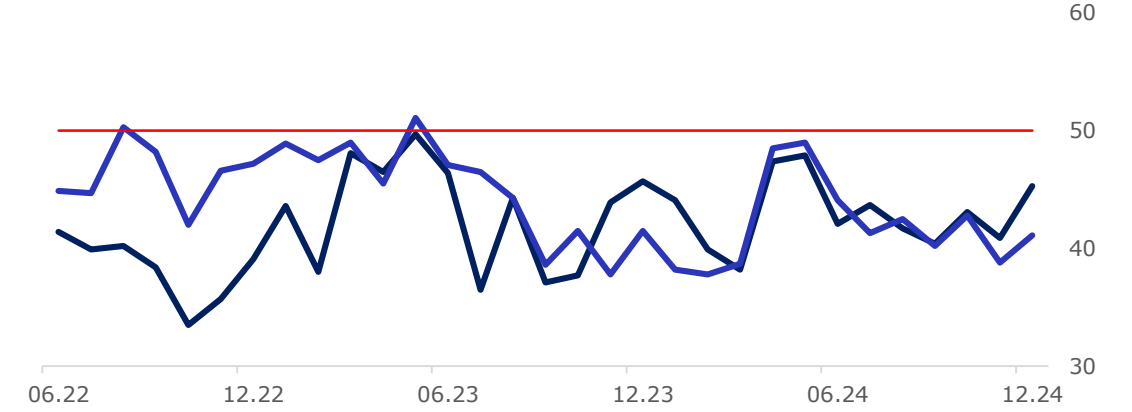
Hazır Giyim ve Deri Ürünleri

Birikmiş İşler PMI

Tekstil Ürünleri

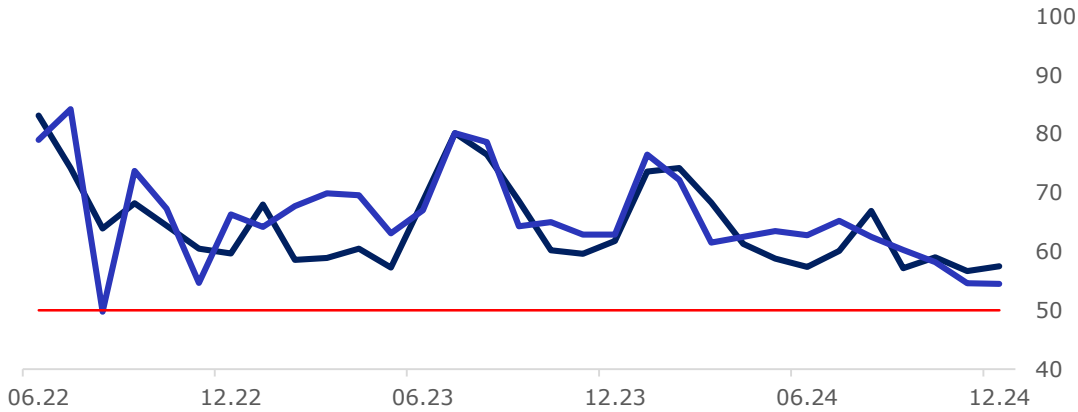
Hazır Giyim ve Deri Ürünleri

Girdi Fiyatları PMI

Tekstil Ürünleri

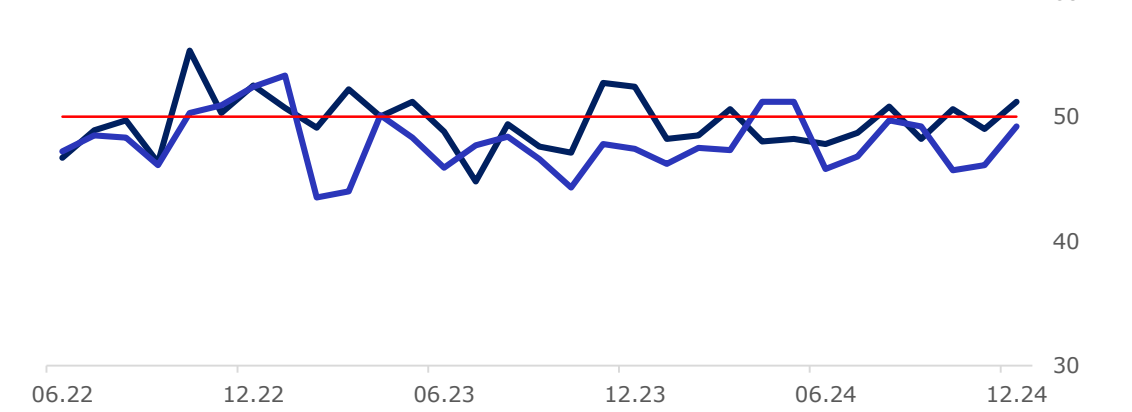
Hazır Giyim ve Deri Ürünleri

Tedarikçilerin Teslim Süresi PMI

Tekstil Ürünleri

Hazır Giyim ve Deri Ürünleri

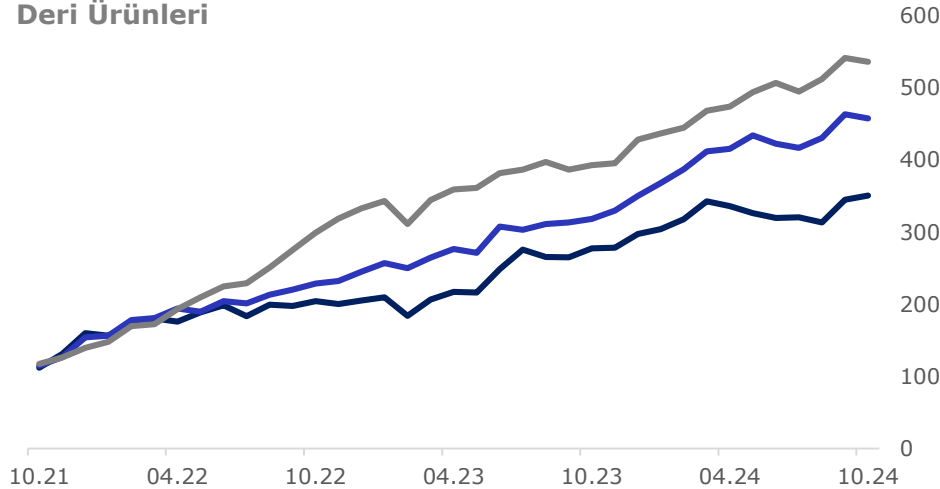
* İSO Türkiye Sektörel PMI

TEKSTİL | Ciro Endeksleri

Tekstil ve hazır giyim sektörü maliyetlerini tüketiciye yansıtmakta güçlü çekmeye devam ederken sanayi ve perakende ciro endeksleri, 2023 Şubat ayında deprem nedeniyle gösterdiği düşüşün ardından enflasyonist ortamın yarattığı tüketici harcamalarındaki artış sebebiyle yükselmeye devam etti. 2023'ün 3. çeyreği itibarıyla sanayi ciro ile perakende ciro ve satış hacim endeksleri, tüketici talebindeki yükselişin 2024 yılı boyunca devam etmesine rağmen sıkılaştan finansal koşulların etkisiyle artış hızının yavaşladığını gösterdi.

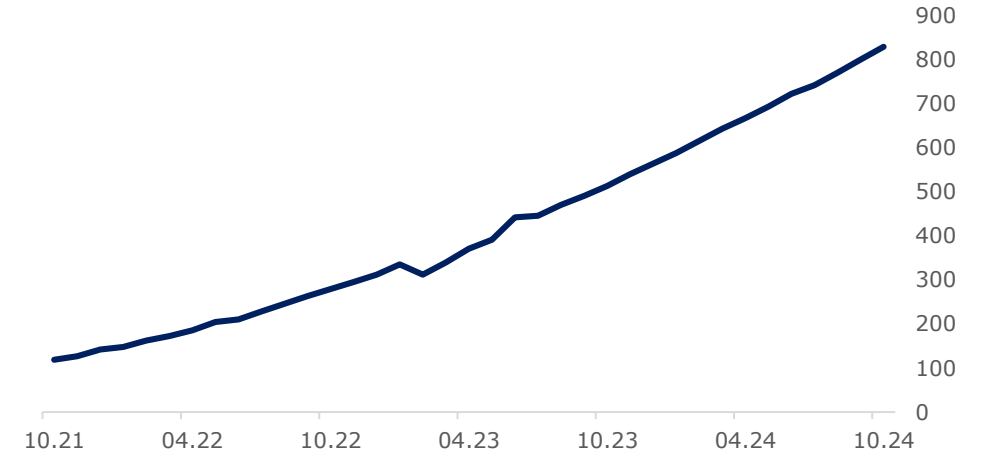
Sanayi Ciro Endeksi* (2021 = 100)

Tekstil Ürünleri **Giyim Eşyaları**
Deri Ürünleri

Perakende Ciro Endeksi* (2021 = 100)

Tekstil, Giyim ve Ayakkabı

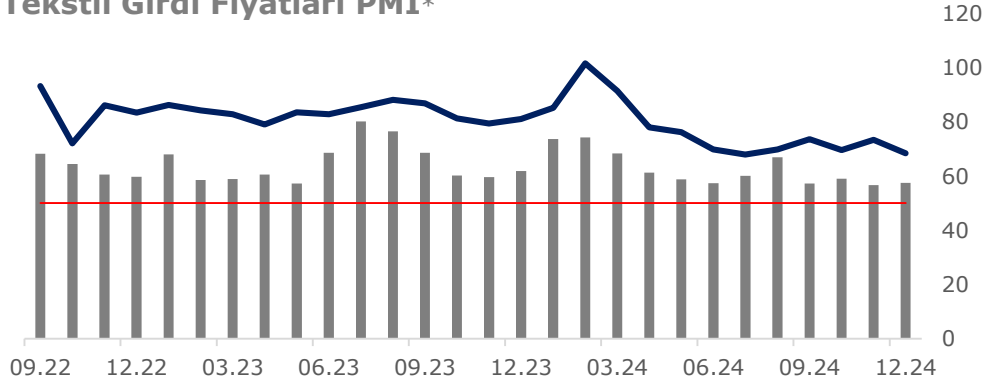
* Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış

TEKSTİL | Maliyetler

Pamuk fiyatları, küresel pamuk üretiminin düşeceğine yönelik öngörülerle Temmuz 2022'den bu yana ilk kez Şubat 2024'te 1.0 USD/pound seviyesine yükseldi, ancak Hindistan ve Avustralya'da artan rekoltelerin ardından tekrar düştü. İsrail - Hamas çatışması ve Kızıldeniz'den geçen nakliye gemilerine yönelik saldırılar sonrası bazı nakliye şirketleri, Süveyş Kanalı ticaretini askıya alarak nakliye maliyetlerini artırmıştı. En son 3 Mayıs 2024'te yükseliş trendine giren küresel konteyner navlun fiyatları, 2024 yılı Eylül ve Ekim aylarında belirgin bir düşüş gösterirken, Kasım ayından itibaren dengeli bir seviyede hareket etmekte.

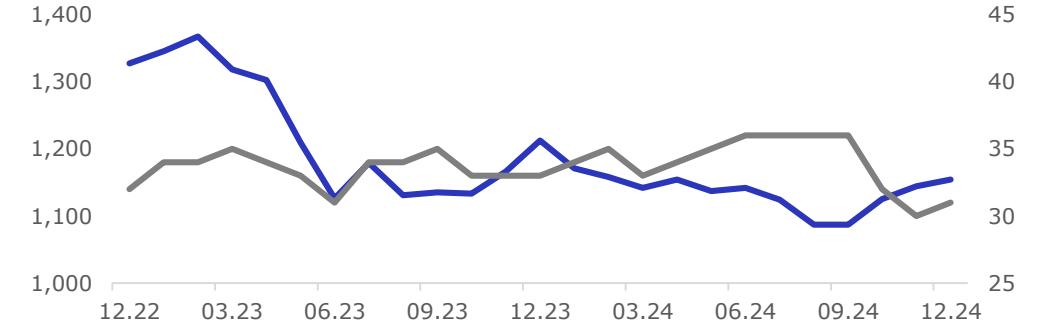
Pamuk (USD/Pound)

Tekstil Girdi Fiyatları PMI*

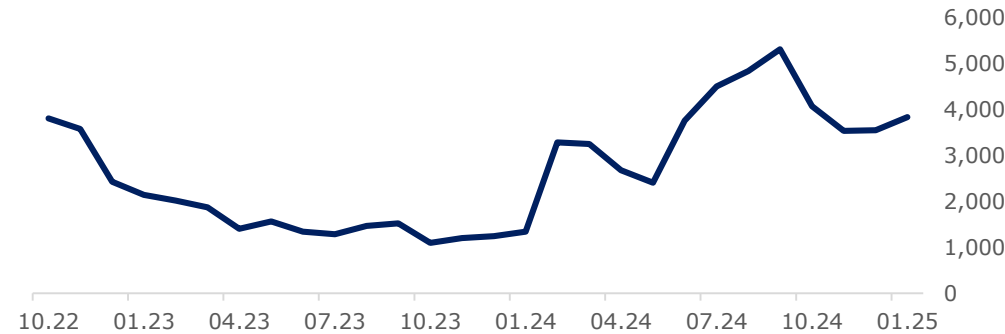

Yün (AUD/100 kg)

Polyester (115D, TW/kg, sağ eksen)

FBX Küresel Konteyner Taşımacılığı Endeksi
(USD)

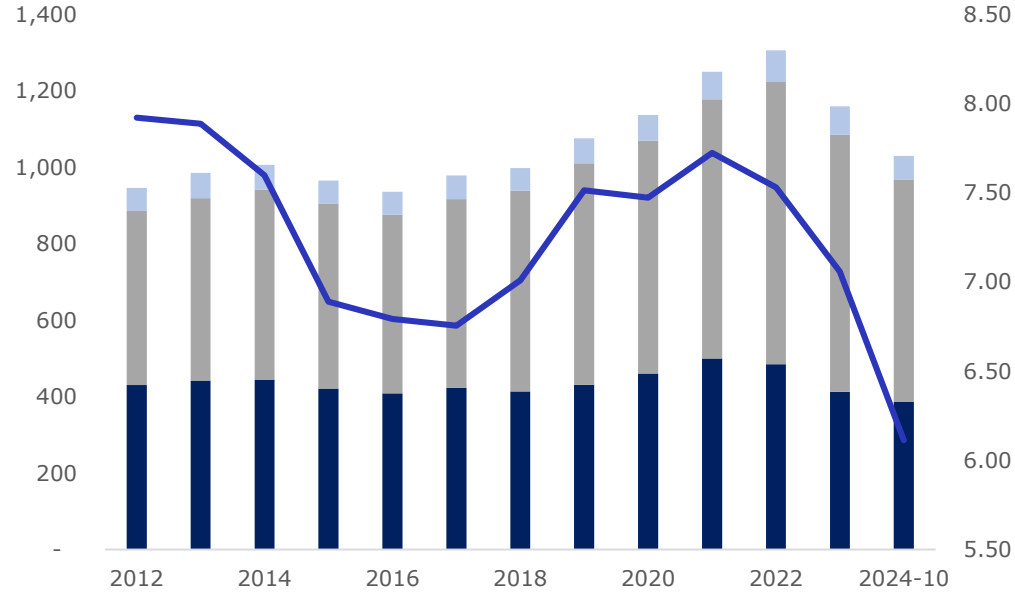
* İSO Türkiye Sektörel PMI

TEKSTİL | İstihdam

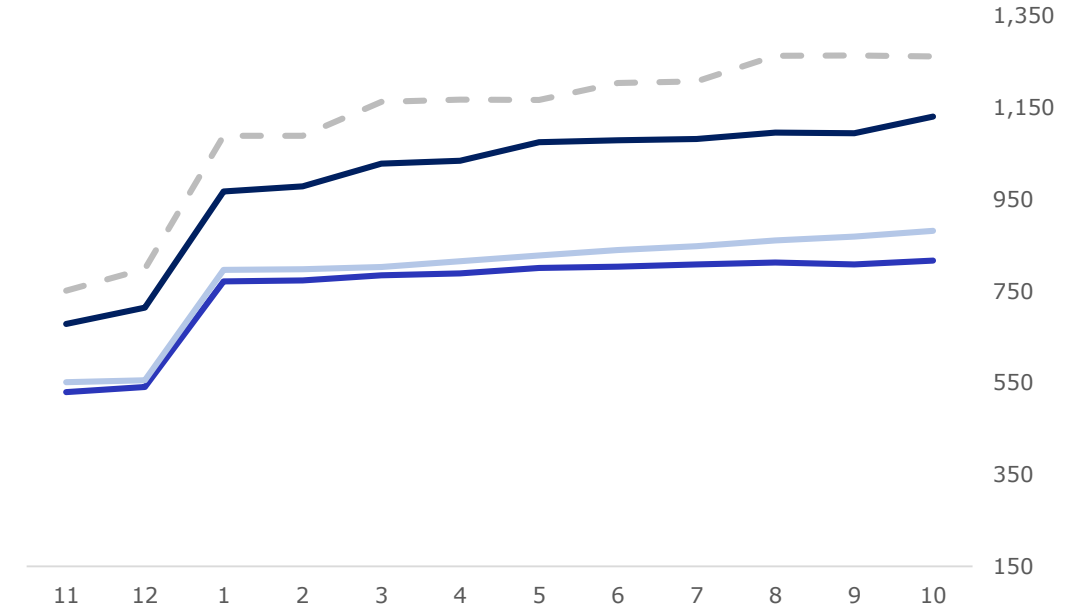
2024 yılı Ekim ayında tekstil ürünleri, giyim eşyaları ve deri ürünleri imalatı sektörü sigortalı çalışan sayısı Ekim 2022'ye göre 285,410 kişi ve Ekim 2023'e göre 94,212 kişi azalarak **1,028,834 kişi** oldu. Tekstil ürünleri imalatındaki düşüş yıllık bazda **5.7%** olarak hesaplanırken giyim eşyalarındaki düşüş **9.7%** oldu.

Buna paralel olarak, 2023'te 7.1% seviyesinde bulunan tekstil ürünleri, giyim eşyaları ve deri ürünleri imalatı sektörü istihdam sayısının tüm istihdam içindeki payı 2024'ün Ekim ayı itibarıyla **6.1%** seviyesine geriledi.

İstihdam Rakamları (bin kişi)
Tekstil Ürünleri **Giyim Eşyaları** **Deri Ürünleri**
Pay (% , sağ eksen)

Son 12 Ay Ortalama Günlük Kazanç (TL)
Tekstil Ürünleri **Giyim Eşyaları** **Deri Ürünleri** **Ortalama**

* 2023 verileri yıllık ortalama olarak hesaplanmıştır

TEKSTİL | Dış Ticaret

Son 12 ay toplamı olarak bakıldığında 2024 yılı Kasım ayında tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri toplam ihracatı 2023 yıl sonu toplamına göre **2.1%** düzeyinde azalarak **32.7 milyar USD** oldu. Tekstil ürünleri ihracatında **0.6%** seviyesinde artış görülürken, hazır giyim ve deri ürünleri ihracatında sırasıyla **3,6%** ve **5.2%** oranında daralma kaydedildi. 2024 yılı Kasım ayı ihracatı bir önceki yılın aynı ayı ile kıyaslandığında ise tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri ihracatı sırasıyla **3.9%**, **7.9%** ve **14.7%** yükseldi.

**2024 Kasım Tekstil, Hazır Giyim
ve Deri Ürünleri İhracatı**
32.7 milyar USD

* Son 12 ay toplamıdır.

**2024 Kasım Tekstil, Hazır
Giyim ve Deri Ürünleri İthalatı**
10.4 milyar USD

* Son 12 ay toplamıdır.

2024 Kasım Hazır Giyim İhracatı
18.0 milyar USD

* Son 12 ay toplamıdır.

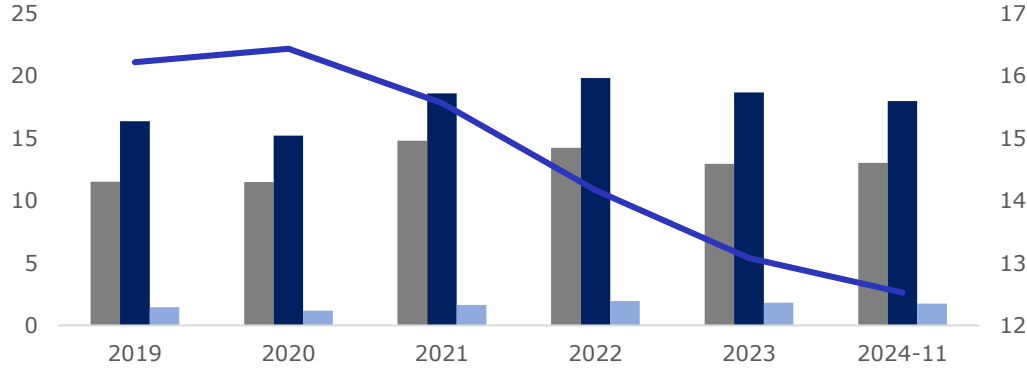
En Büyük Pazar
Avrupa | Almanya

* 2024 verileri son 12 ay toplamıdır.

TEKSTİL | İhracat

Tekstil İhracatı* (milyar USD)

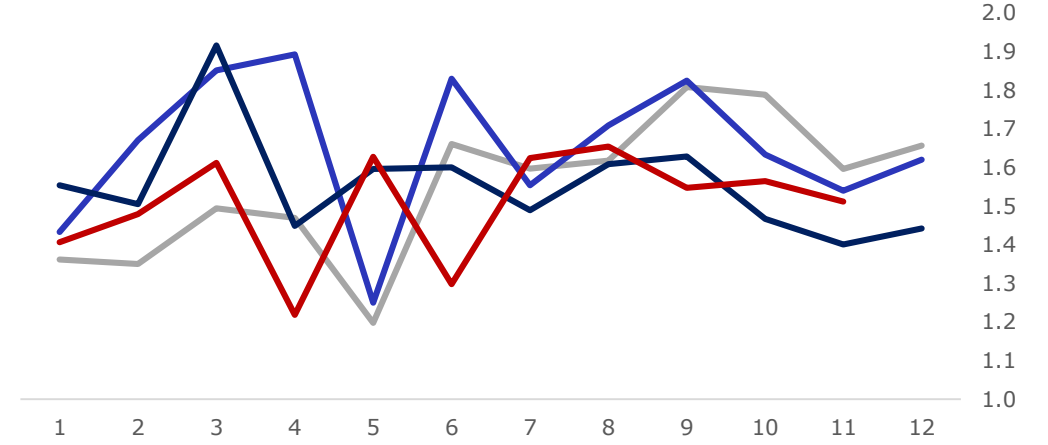
Tekstil Ürünleri Hazır Giyim Deri Ürünleri
Pay (sağ eksen, %)

** 2024 verisi son 12 ay toplamını ifade etmekte olup pay; tekstil, hazır giyim ve deri ürünleri ihracatının toplam ihracat içerisindeki payını göstermektedir.

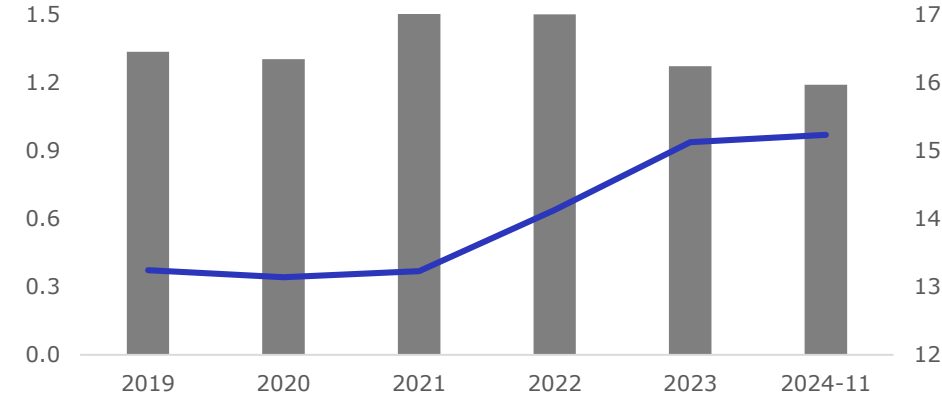
Aylık Bazda Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatı

(milyar USD) 2021 2022 2023 2024

Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatı* (milyar)

KG KG başı (sağ eksen)

* 2024 verileri son 12 ay toplamıdır.

TEKSTİL | İhracat

Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatı Yapılan Ülkeler* (milyar USD)

	2022	2023	2024-11	Değişim (%)
Almanya	3.21	2.74	2.58	-5.84
İspanya	2.49	2.19	1.81	-17.36
Hollanda	1.60	1.70	1.96	15.43
Birleşik Krallık	1.93	1.48	1.44	-2.71
Fransa	1.02	0.97	0.86	-11.79
ABD	0.82	0.76	0.73	-4.00
İtalya	0.68	0.65	0.56	-14.45
Rusya	0.33	0.60	0.36	-40.09
Polonya	0.36	0.56	0.69	23.50
Irak	0.47	0.48	0.54	11.99

Son 12 ay toplamı olarak bakıldığında 2024 yılı Kasım ayında Türkiye'nin en fazla hazır giyim ihracatı yaptığı ülke **5.8%**'lik yıllık düşüşe rağmen **2.6 milyar USD** ile Almanya olmaya devam etti. Almanya'yı **2.0 milyar USD** Hollanda ve **1.8 milyar USD** ile İspanya izledi. Ayrıca, Hollanda, Türkiye'nin en çok hazır giyim ihracatı yaptığı 5 ülke arasında yıllık bazda artışın yaşandığı tek ülke olarak öne çıktı.

* 2024 verileri son 12 ay toplamıdır.

inşaat

İNŞAAT | Konut

Konut satışlarının 2024 yılının ikinci yarısında başlayan ivmelenmesi Kasım ayında da devam etti. 2024 yılı Kasım ayında yıllık bazda **63.6%** oranında artan satılan konut adedi **153,014** olarak kaydedildi. Satışlar, Ocak-Kasım arasındaki on bir aylık periyotta ise 2023'ün aynı dönemine kıyasla **16.4%** oranında yükseldi. Satışların ivmelenerek devam ettiği bu dönemde konut fiyat endeksi reel olarak **12.0%** değer kaybetti.

Konut Satışı

Eylül 2024'te

153,014
adet oldu.

Yapı Ruhsat İzni

3. Çeyrek'te

18.8% azaldı.

Konut Fiyat Endeksi

Eylül 2024'te

29.4% arttı.

Yapı Kullanma İzni

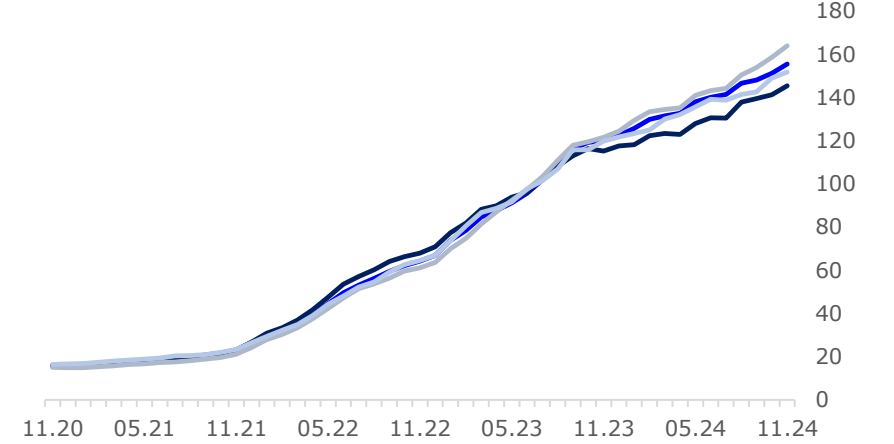

3. Çeyrek'te

2.9% arttı.

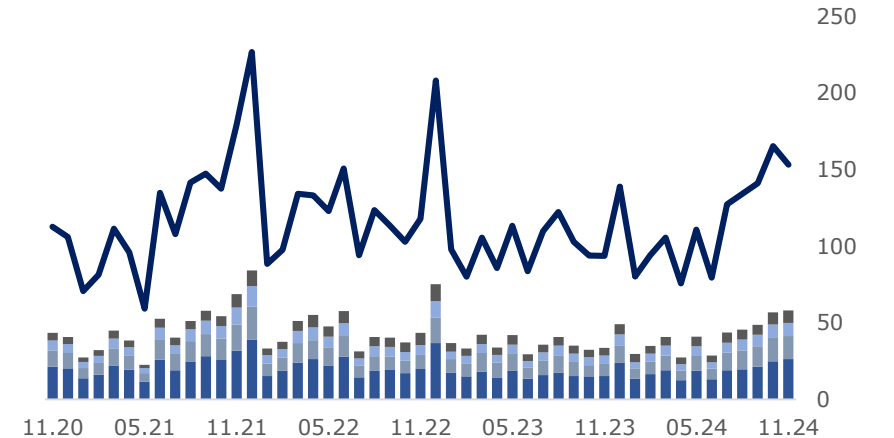
Konut Fiyat Endeksi

Türkiye İstanbul Ankara İzmir (Düzye)

Konut Satış İstatistikleri

Türkiye İstanbul Ankara İzmir Antalya (Bin Adet)

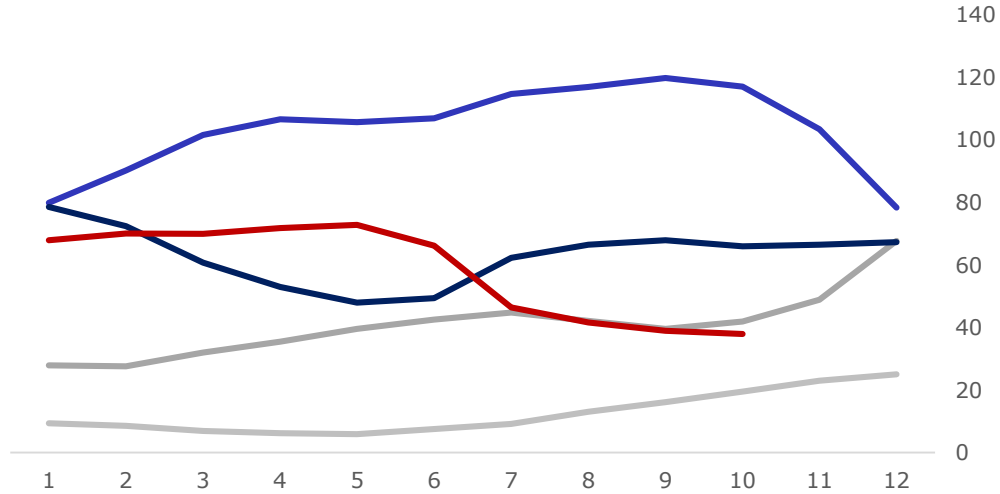
İnşaat Maliyetlerinde Yatay Seyir.

Temmuz 2024'ten bu yana yatay bir seyir izleyen inşaat maliyet endeksi artış hızı Ekim ayı itibariyle yıllık **37.9%** artarak **1,604.1** seviyesine ulaştı. Endeksin alt kırılımında işçilik maliyetleri **55.6%** oranında artarken malzeme maliyetleri bahsi geçen dönemde **30.7%** oranında arttı.

2024 yılı 3. çeyreğinde yeni başlanılan yapı izinlerinde yıllık **18.8%** düşüş gözlemlendi. Yapı kullanım izinlerin de ise **2.9%**'lik bir artış kaydedildi. Yılın 3. çeyreğinde **28,828** binaya yapı izni verilirken inşasına yeni başlanılan konut alanı büyüklüğü ise **17.0** milyon metrekare oldu.

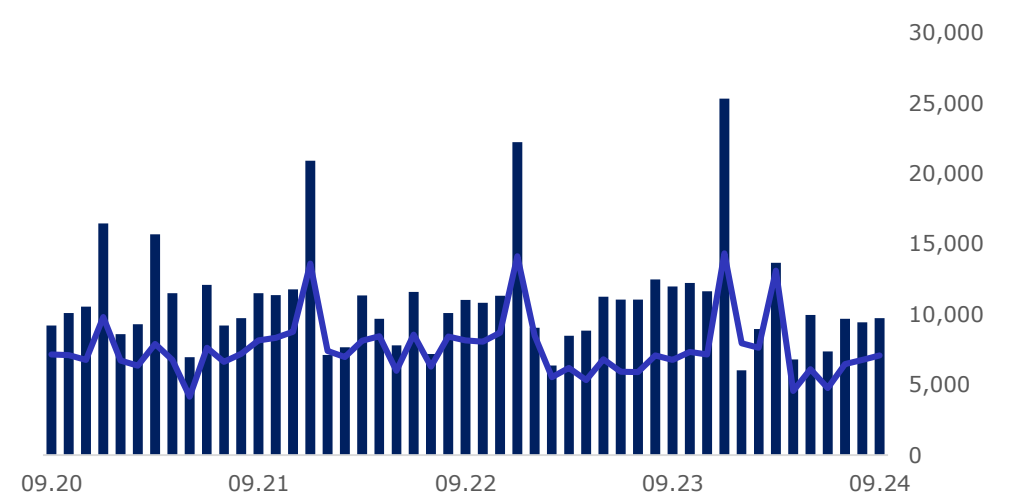
İnşaat Maliyet Endeksi

2024 2023 2022 2021 2020

Yapı İzin İstatistikleri

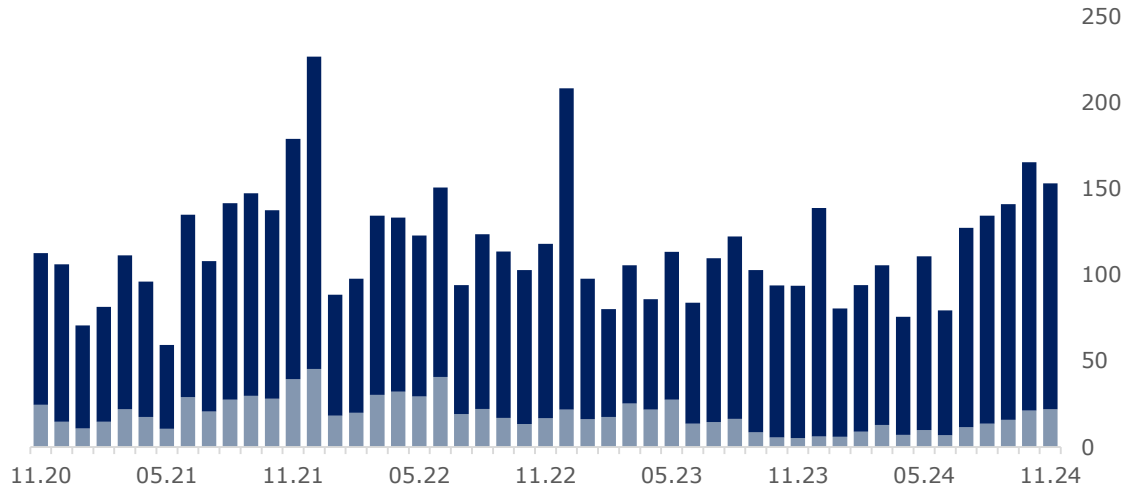
Ruhsat İzni Kullanma İzni (Adet)

Konut Satışlarında Güçlü Seyir Devam Ediyor.

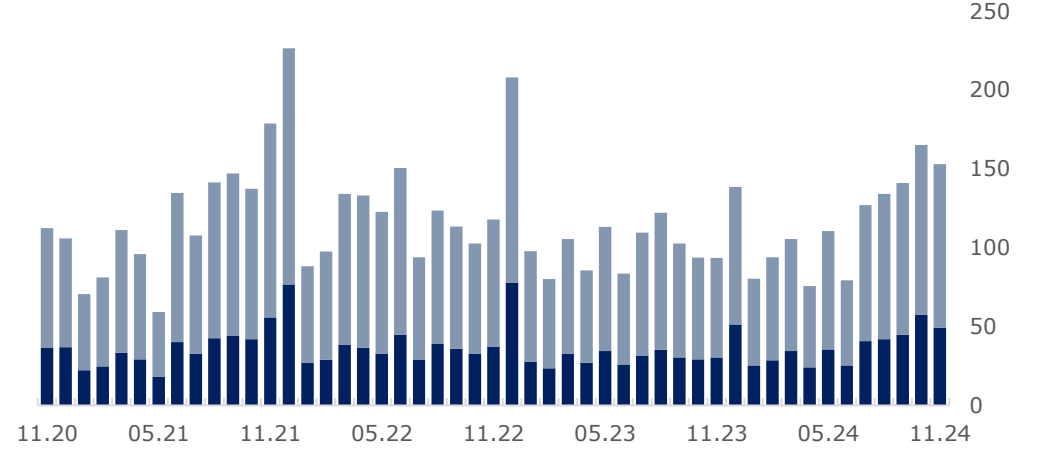
Konut kredi faizleri hala 40% seviyesinin üzerinde seyrederken konut satışları güçlü seyrine devam ediyor. İpotekli satışların toplam satışlar içerisindeki payı **14.2%**'ye yükselmiş durumda. Talep yeni konutlardan ikinci el konutlara yönelmiş durumda.

Konut Satış İstatistikleri İpotekli Satışlar Diğer Satışlar (Bin Adet)

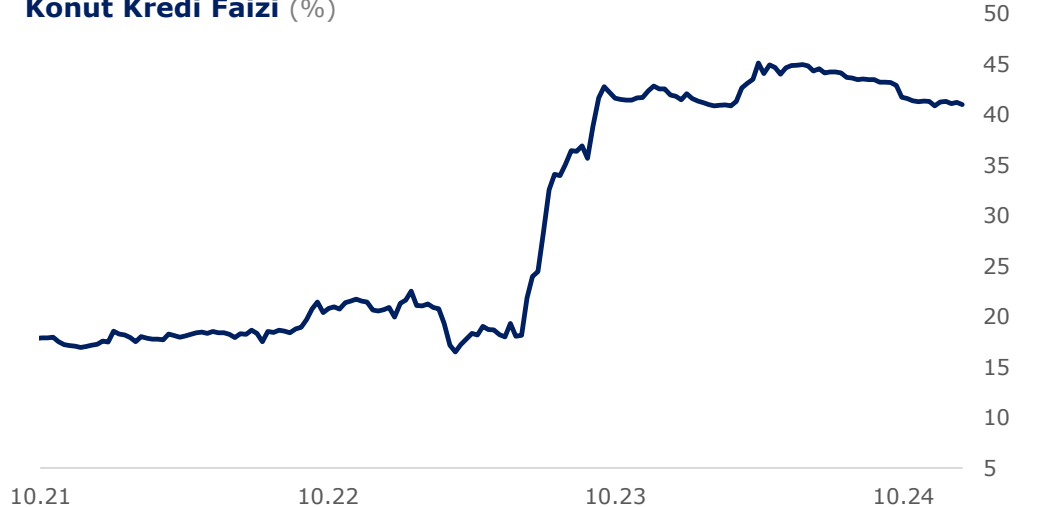
Konut Satış İstatistikleri

Yeni Konut Satışı İkinci El Konut Satışı (Bin Adet)

Gerileyen konut kredi faizleri 40%'a yaklaşmakta.

Konut Kredi Faizi (%)

İNŞAAT | Taahhüt

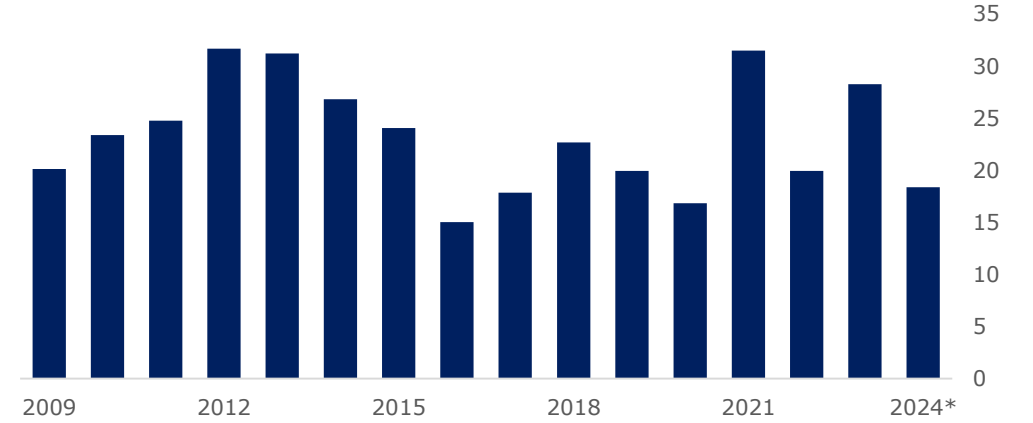
Türk müteahhitlerin 2024 yılı Kasım ayı sonu itibari ile uluslararası arenada üstlendikleri toplam proje bedeli **18.4 milyar USD** olarak gerçekleşti. 1972'den 2024 Kasım ayı sonuna kadar üstlenilen proje bedeli ise **523.0 milyar USD** oldu.

Ülkelere Göre Toplam Proje Bedelleri (Milyar USD)

3Ç2024		2023	
S.Arabistan	2.2	Rusya Fed.	4.4
Cezayir	1.7	Romanya	3.6
Gabon	1.2	Türkmenistan	3.4
Polonya	1.0	S. Arabistan	2.9
Kazakistan	1.0	Libya	1.5
Tromanya	0.8	Irak	1.3
Irak	0.6	İspanya	1.0
BEA	0.4	Azerbaycan	0.9
Umman	0.4	Vietnam	0.8
Özbekistan	0.4	Kuveyt	0.8
Diğer Ülkeler	2.1	Diğer Ülkeler	7.2
Toplam	11.8	Toplam	28.1

Uluslararası Müteahhitlik Hizmetleri

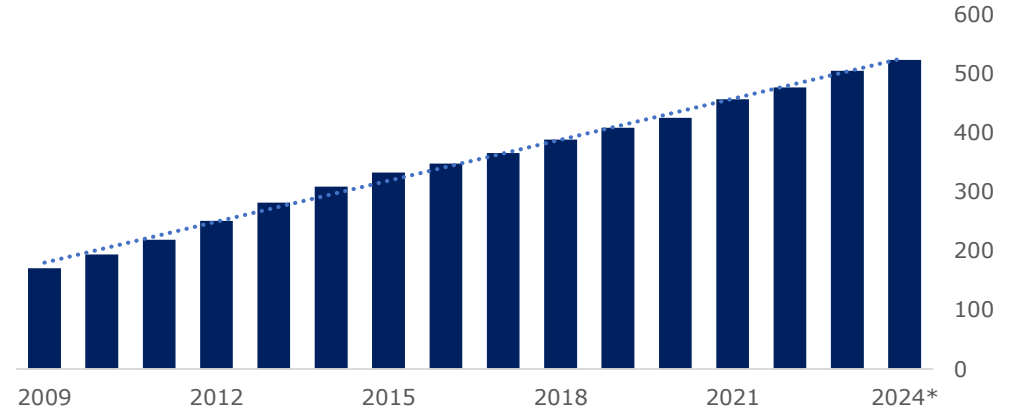
Yıllık Proje Bedeli (Milyar USD)

Uluslararası Müteahhitlik Hizmetleri

Kümülatif Proje Bedeli (Milyar USD)

Lineer Artış Trendi

*2024 Kasım ay sonunu kapsamaktadır.

İNŞAAT | Taahhüt

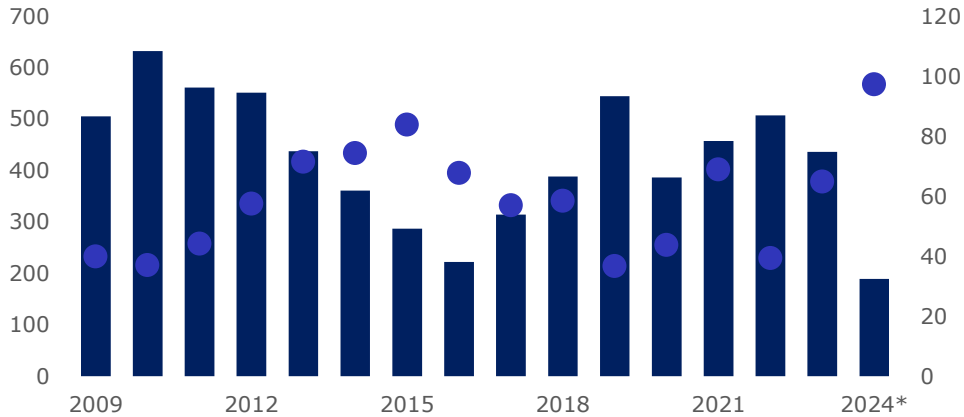
Kasım 2024 sonu itibariyle Türk müteahhitler uluslararası arenada **189** adet proje taahhüdünde bulunurken ortalama proje bedeli **97.3 milyon USD** oldu.

1973 – Kasım 2024 arası dönemde en çok proje üstlenilen ülke 102 milyar USD'yi aşan proje bedeliyle Rusya olurken ikinci sırada Türkmenistan, üçüncü sırada ise Irak yer aldı.

Uluslararası Müteahhitlik Projeleri

Proje Sayısı(Sol Eksen) (Adet)

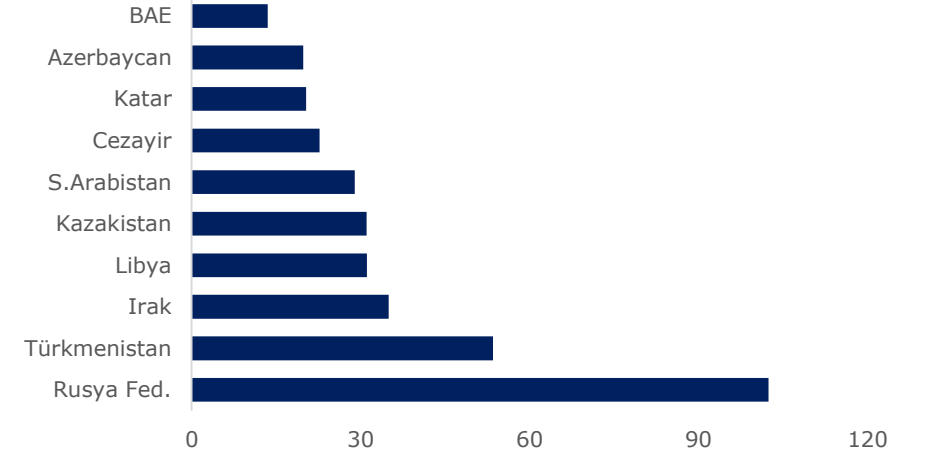
Ortalama Proje Bedeli (Sağ Eksen)(Milyon USD)

*2024 Kasım ay sonunu kapsamaktadır.

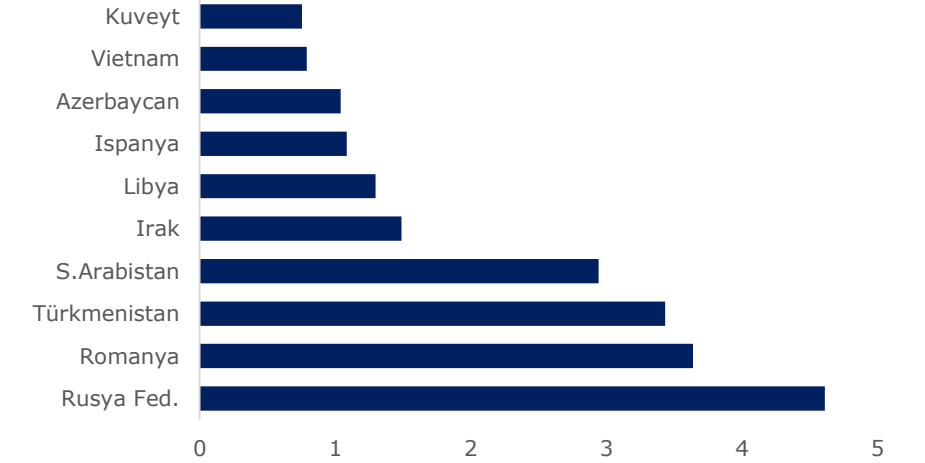
1973-2024 Yılları Arası Ünelere Göre Proje Bedelleri

Proje Bedeli (Milyar USD)

2023 Yılı Ünelere Göre Proje Bedelleri

Proje Bedeli (Milyar USD)

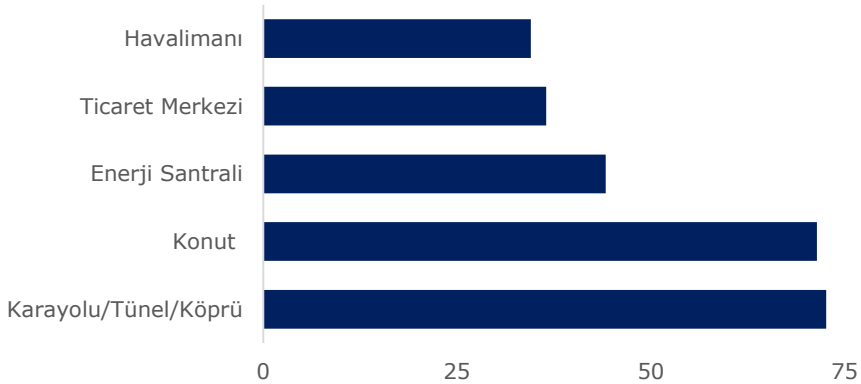

Alt Yapı ve Konut Projeleri Ön Plana Çıkıyor.

Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan uluslararası müteahhitlik notuna göre üstlenilen projelerin sektörel dağılımında alt yapı ve enerji santrali projeleri ön plana çıkmaktadır. 2023 yılında 5.7 milyar USD tutarında alt yapı projesi taahhüdünde bulunan Türk müteahhitlik sektörü, 4.3 milyar USD tutarında enerji santrali projesi üstlendi.

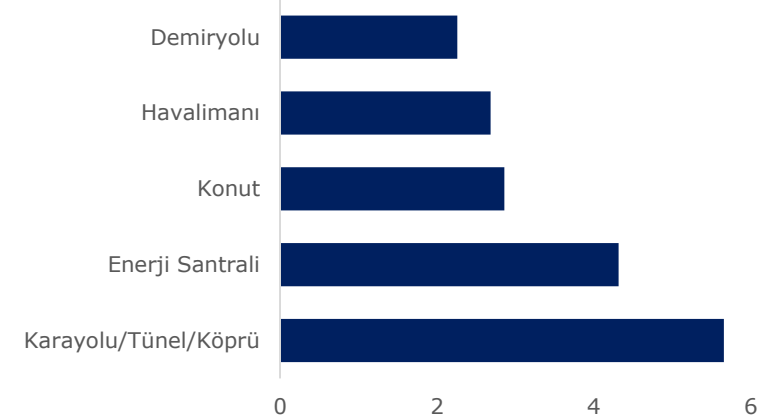
1972-2024 arasındaki dönemde altyapı ve konut projeleri öne çıktı.

Proje Bedeli (Milyar USD)

2023 yılında en yurtdışında en çok alt yapı projeleri üstlenildi.

Proje Bedeli (Milyar USD)

Geçmiş dönemde de yurt dışı müteahhitlik işlemlerinin yapı türüne göre dağılımında ilk iki sırada bir farklılık gözlemlenmezken bu dönemde üstlenilen enerji santrali ve ticaret merkezi proje tutarları dikkat çekti.

Turizm

TURİZM | Giriş

Yıl kapanırken turizmde olumlu seyir devam ediyor. Yılın ilk üç çeyreğinde, **48.3 milyon ziyaretçiden** toplam **46.9 milyar USD** turizm geliri elde eden Türk turizm sektörü, Kasım ayında pozitif rakamlar kaydetti. 2024 yılı Kasım ayı itibariyle ülkemizi ziyaret eden yabancıların sayısı geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla **8.2%** artarak **2.7 milyon** kişi oldu. Alman turistler Kasım'da ülkemizi en çok ziyaret eden milliyet olurken İran ve Rusya vatandaşları ilk üçte yer aldı. 11 aylık dönemde ise toplamda 50.0 milyon yabancı turist ülkemizi ziyaret etti.

Gelen Yabancı Turist Sayısı

2024 Kasım'da

8.2% arttı.

Turizm Geliri

2024/3Ç'te

23.2 milyar USD

oldu.

Milliyetlerine Göre Yabancı Turist Sayısı

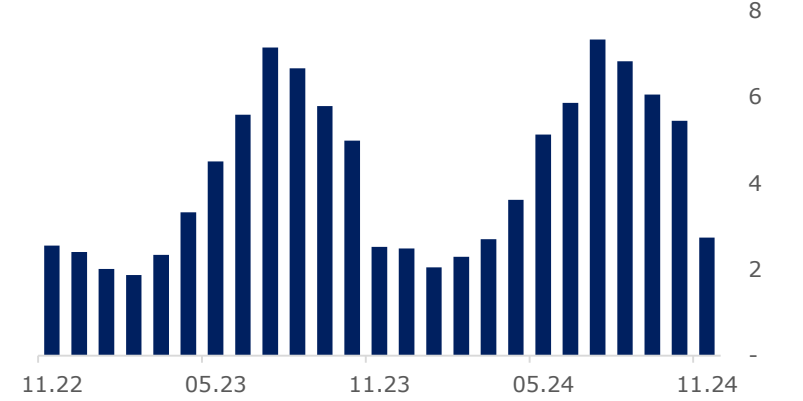
2024 Kasım'da

282 bin

Alman turist ağırladık.

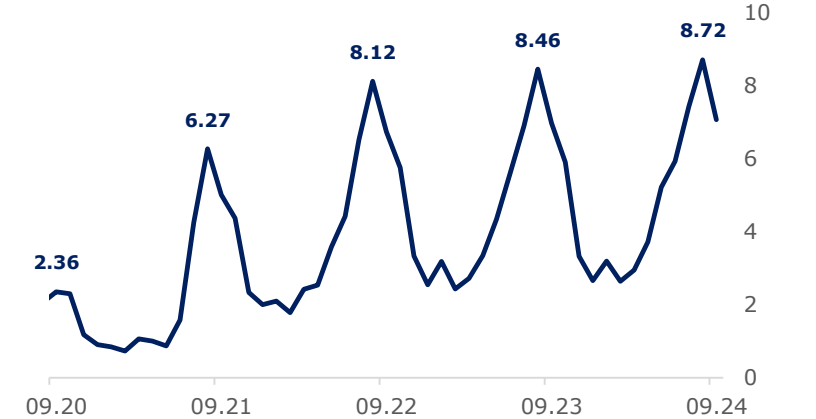
2024'ün ilk 11 ayında 50.0 milyon yabancı ziyaretçi yurda giriş yaptı.

Yabancı (Milyon Kişi)

2024'ün ilk 3 çeyreğinde USD 46.9 milyar turizm geliri elde edildi.

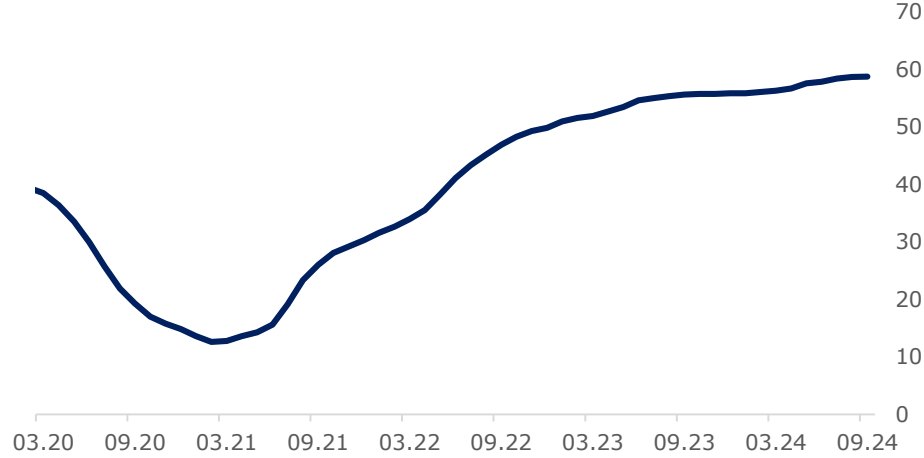
Turizm Geliri (Milyar USD)

TURİZM | Ziyaretçi Sayıları

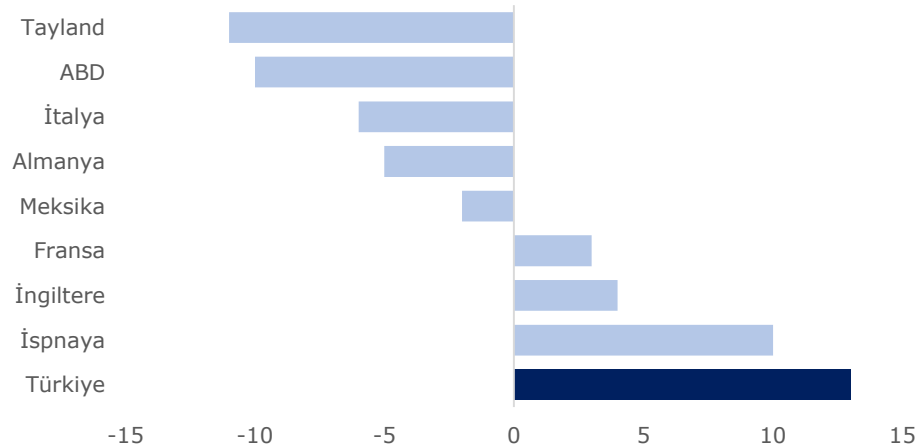
12 aylık gelir ise USD 58.8 milyar seviyesinde seyrediyor.

12 Aylık Turizm Geliri (Milyar USD)

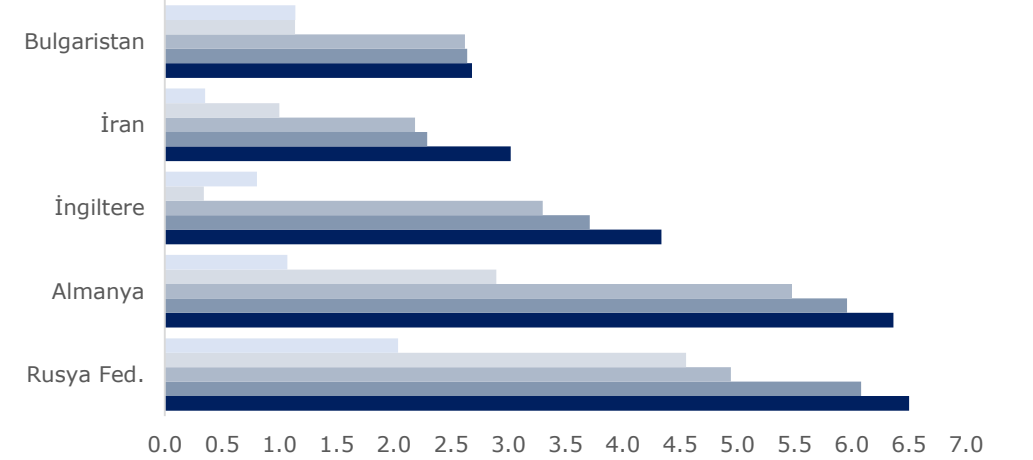
Eylül 2024 itibariyle Top 10 destinasyonda Covid-19 öncesi döneme göre toparlanma devam ediyor.

Pandemi Öncesine Göre Toparlanma (%)

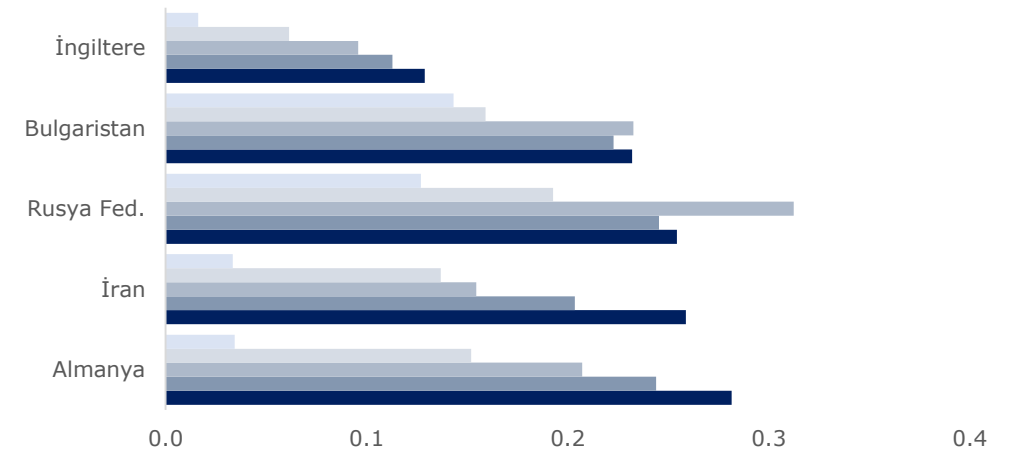
Ocak-Kasım dönemi son 5 yıl ziyaretçi karşılaştırmaları
(Milyon Kişi)

2024 2023 2022 2021 2020

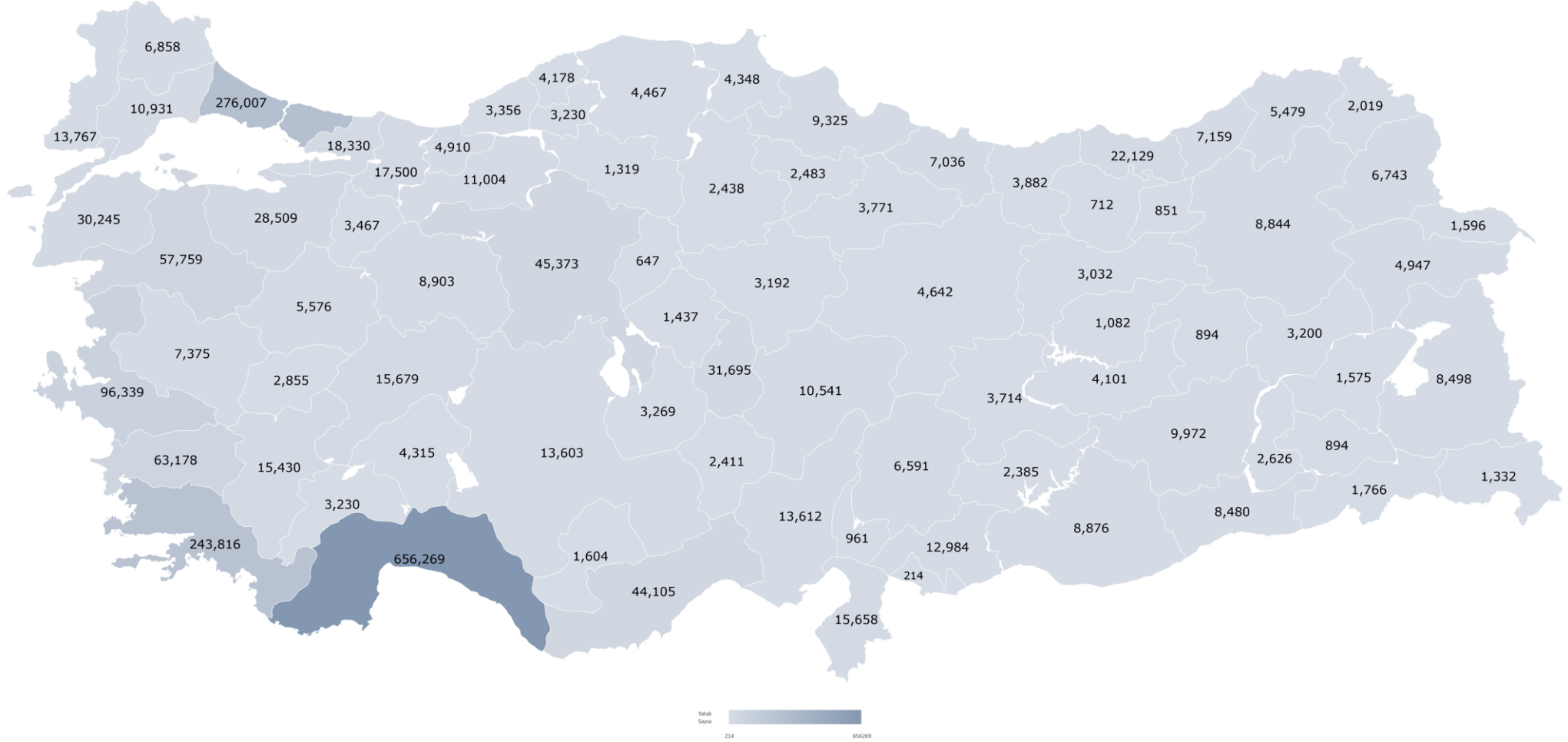
Son 5 yıl Kasım ayı ziyaretçi karşılaştırmaları
(Milyon Kişi)

2024 2023 2022 2021 2020

TURİZM | Tesis

2024 Kasım ayı itibariyle Bakanlık onaylı **22,080** turizm tesisindeki toplam yatak kapasitesi **2.0** milyon adet oldu.

Ekonomik Arařtırmalar

JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.

Maslak Mah.

Tařyoncası Sok.

No:1/F F2 Blok Kat:2

34485 Sarıyer/İstanbul

Türkiye

info@jcrer.com.tr

Tel +90 212 352 56 73-74

Faks +90 212 352 56 75

www.jcrer.com.tr

JCR Avrasya Derecelendirme A.ř. tarafından hazırlanan rapor, kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgilerin kullanımıyla hazırlanmıştır ve yalnızca bilgilendirme amacı taşımaktadır. Rapor, herhangi bir finansal enstrümanın alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlamak için hazırlanmamıştır ve bu şekilde yorumlanmamalıdır. Rapor, JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu hazırlayan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmelerini yansıtmaktadır. JCR Avrasya Derecelendirme A.ř., bu raporda yer alan bilgilerin doğruluğunu garanti etmemekte olup, bu rapor ve içinde yer alan bilgilerde değişiklik yapma hakkını saklı tutmaktadır. JCR Avrasya Derecelendirme A.ř., bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan sorumlu değildir. Bu rapor üzerinde JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin telif hakkı bulunmaktadır ve JCR Avrasya Derecelendirme A.ř.'nin yazılı izni olmadan herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm hakları saklıdır.